

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. [REDACTAT]

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ

NR. [REDACTAT] / [REDACTAT]

Internal

Către

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Domnule Președinte

Subsemnatul [REDACTAT]

Legea nr. 370/2004, formulez

în temeiul art. 31 alin.(1) din

CONTESTAȚIE

Împotriva

Deciziei nr. 24D/14.03.2025 a Biroului Electoral Central, privind înregistrarea candidaturii independente a domnului PONTA VICTOR-VIOREL și a semnului electoral la alegerile pentru Președintele României din anul 2025

Prin care vă solicit admiterea contestației, anularea Deciziei nr. 24D/14.03.2025 și în rejudecare, să dispuneți respingerea candidaturii independente a domnului PONTA VICTOR-VIOREL la alegerile pentru Președintele României din anul 2025, pentru următoarele:

MOTIVE

Persoanele care candidează pentru funcția de Președinte al României trebuie să îndeplinească condițiile de formă și fond prevăzute de Constituție și Legea nr.370/2004.

Condițiile generale de natură constituțională se referă la valorile și principiile constituționale ca parte intrinsecă a democrației constituționale.

Dreptul de a fi ales este un drept fundamental de natură politică, reprezintă o condiție *sine qua non* a democrației și a funcționării democratice a statului și se exercită cu respectarea exigențelor Constituției și a legilor. Dreptul de a fi ales nu are un caracter absolut, putând fi supus unor limitări, a căror configurare rezultă din viziunea democratică a Constituției

Art.1 alin.(3) din Constituție prevede că România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate. Rezultă că democrația, statul de drept și respectul datorat Constituției constituie coordonatele esențiale, imutabile și definitorii ale statului român

Constituția, din punct de vedere normativ, ordonează puterea publică și reglementează drepturile și libertățile fundamentale, beneficiind de autoritate normativă supremă în stat. Valorile, principiile, standardele, exigențele și procedurile de natură constituțională se impun tuturor cetățenilor cu cetățenie română sau rezidenți pe teritoriul României, ceea ce înseamnă că, prin întreaga lor conduită, aceștia trebuie să le valorifice, să le respecte și să dovedească loialitate față de Constituție, valorile ei și alți cetățeni, pe tot parcursul vieții, indiferent de calitățile, funcțiile or demnitățile deținute la un moment dat.

Președintele României, potrivit art.80 alin.(2) din Constituție, veghează la respectarea Constituției, ceea ce înseamnă că această autoritate publică unipersonală are obligația constituțională de a urmări permanent modul de aplicare a prevederilor constituționale de către autoritățile statului și de a se asigura că aceste prevederi sunt implementate în conformitate cu litera și spiritul Constituției. Totodată, Președintele României exercită funcția de mediere între puterile statului, precum și între stat și societate, fiind, astfel, un liant al tuturor categoriilor sociale.

Legea fundamentală prevede numai în privința Președintelui României formula și conținutul jurământului de credință, legiuitorul constituant originar reglementând expres în conținutul său obligații în sarcina titularului funcției de o însemnătate excepțională în raport cu rolul și atribuțiile constituționale ale funcției de Președinte al României. Acest jurământ prevede: „Jur să-mi dăruiesc toată puterea și priceperea pentru propășirea spirituală și materială a poporului român, să respect Constituția și legile țării, să apăr democrația, drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, suveranitatea, independența, unitatea și integritatea teritorială a României. Așa să-mi ajute Dumnezeu!”

Astfel, se poate observa că printre aceste condiții se regăsesc cele referitoare la obligația titularului funcției de a respecta Constituția și legile țării, corolar al statului de drept.

Obligația de a respecta Constituția și legile țării nu trebuie judecată în funcție de momentul temporal al depunerii jurământului, act cu o încărcătură solemnă unică, asadar, de la momentul în care persoana intră în exercițiul mandatului, ci dintr-o dublă perspectivă temporală și valorică atunci când aceasta vizează funcția de Președinte al României, funcția supremă în statul român

Astfel, într-o primă perspectivă, respectarea Constituției și a legilor țării este o obligație generală ce incumbă cetățenilor conform art. 1 alin.(5) din Constituție, iar această obligație de natură constituțională pentru candidații la funcția de Președinte al României trebuie interpretată prin prisma art.80 alin.(2) („veghează la respectarea Constituției”), ceea ce înseamnă că nu este doar o simplă atitudine sau un comportament de conformare pură și simplă la exigențele Constituției și a legilor sale, ci de o manifestare activă și responsabilă în acest sens. Cu alte cuvinte, în privința candidatului la funcția supremă în stat, dreptul de a fi ales implică, în mod necesar, condiția de a respecta, în mod neechivoc, Constituția și legile țării și de a avea o conduită de natură constituțională responsabilă, aptă să susțină funcția Președintelui României de a veghea la respectarea Constituției.

Din cea de-a doua perspectivă, în privința persoanei care a depus jurământul, obligațiile anterior enunțate se concretizează și vor trebui exercitate în mod efectiv. Ca atare, diferența dintre cele două calități – candidat sau Președinte – ține de efectivitatea realizării atribuțiilor prezidențiale, și nu de un raport contradictoriu între acestea cu referire la obligația de a respecta Constituția și valorile ei/de a veghea la respectarea acestora. Cu alte cuvinte, obligația de a respecta Constituția și legile țării – împreună cu cele două laturi ale sale: conformare individuală, respectiv mediere în societate – nu este o chestiune care vizează exclusiv data intrării în exercițiul mandatului, ci este o condiție de fond pentru a accede la funcția de Președinte al României.

Ca atare, chiar dacă jurământul de credință se depune de către candidatul câștigător al alegerilor, elementele cuprinse în jurământul de credință sunt condiții de eligibilitate și de fond pentru a candida la funcția de Președinte al României, pe care candidatul trebuie să le îndeplinească la momentul depunerii candidaturii sale. Ar fi inadmisibil și contrar naturii procesului democratic ca ab initio candidatul să nu îndeplinească aceste condiții și totuși să participe la alegeri, iar dacă le va câștiga să depună un jurământ de credință formal.

În consecință, cele ce preced configurează cadrul axiologic în care au loc alegerile pentru funcția de Președinte al României, iar candidatul ales depune un jurământ prin care confirmă că își va îndeplini obligațiile constituționale în cadrul și în limitele Constituției, act care garantează caracterul democratic al statului. Evident, nu pot exista incongruențe valorice fundamentale de natură constituțională între statutul de candidat și cel de ales; ca atare, printre condițiile de fond necesar a fi îndeplinite pentru a candida sunt și cele care rezultă din formula sacrosantă a jurământului depus de persoana aleasă în funcția de Președinte al României

Acțiunile și faptele domnului Victor Ponta, anterioare depunerii candidaturii sale pentru alegerile pentru funcția de președinte al României, dovedesc că acesta nu ar putea îndeplini condițiile de eligibilitate de sorginte constituțională ce incumbă titularului funcției supreme în stat și care decurg din formula jurământului.

I. Tentativă de lovitură de stat, cu încălcarea art. 1 alin.(3) din Constituție.

În anul 2012, liderii PSD, PNL și PC, Victor Ponta, Crin Antonescu și Daniel Constantin, au semnat, la Palatul Parlamentului din București, Protocolul de funcționare a Uniunii Social Liberale (USL), aceasta devenind cea mai puternică alianță politică de după anul 1990.

Domnul Victor Ponta, în calitate de prim-ministru și lider al USL, a fost implicat într-o serie de acțiuni concertate care au avut drept scop răsturnarea ordinii constituționale, calificate la acea vreme drept o „tentativă eșuată de lovitură de stat”.

USL a revocat conducerea Parlamentului, a schimbat Avocatul Poporului, a inițiat și votat suspendarea lui Traian Băsescu, l-a desemnat pe Crin Antonescu președinte interimar, și a organizat referendumul pentru demitere al Președintelui Traian Băsescu.

La 6 iulie 2012, Secretarul general al Consiliului Europei a solicitat Comisiei de la Veneția să emită un aviz cu privire la compatibilitatea cu principiile constituționale și cu statul de drept a acțiunilor întreprinse de Guvernul și Parlamentul României cu privire la alte instituții ale statului.

Comisia de la Veneția la cea de-a 93-a Sesiune Plenară (Veneția, 14-15 decembrie 2012) a emis avizul CDL-AD(2012)026-rom. Acesta a vizat două tipuri diferite de acțiuni:

(a) texte juridice formale, precum ordonanțele de urgență emise de Guvern, introduse de Primul-ministru Ponta, dar și (b) acțiunile reprezentanților Guvernului și Parlamentului României cu privire la alte instituții ale statului, unele dintre acestea fiind declarații publice, și nu acte juridice formale. Avizul a analizat atât textele juridice cât și declarațiile făcute.

Comisia de la Veneția a stabilit că în iulie 2012, Guvernul și Parlamentul României au adoptat o serie de măsuri într-o succesiune rapidă, care au condus la demiterea din funcție a Avocatului Poporului, a președinților celor două Camere ale Parlamentului, la limitarea competențelor Curții Constituționale, la modificări privind condițiile legate de referendumul privind suspendarea Președintelui Republicii și la suspendarea în sine a Președintelui. Comisia de la Veneția a considerat că acele măsuri, luate atât individual cât și în ansamblu sunt problematice din punct de vedere al constituționalității și al statului de drept.

În plus, Comisia de la Veneția, a arătat că evenimentele și diversele declarații demonstrează o lipsă îngrijorătoare de respect în rândul reprezentanților instituțiilor statului față de statutul altor instituții ale statului.

Cu referire la acțiunile Guvernului, conduse de domnul Prim-Ministru Victor Ponta, s-a arătat că folosirea frecventă a ordonanțelor de urgență este un motiv serios de îngrijorare. Art. 115 alin. (4) prevede în mod clar că „Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență numai în situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, având obligația de a motiva urgența în cuprinsul acestora”. Făcând uz de această procedură excepțională de 140 de ori în cursul unui singur an reprezintă o folosire abuzivă.

Comisia a subliniat că respectul pentru Constituție nu poate fi limitat la executarea literală a dispozițiilor sale operaționale, iar constituția prin însăși natura sa, în plus față de garantarea drepturilor omului, oferă un cadru pentru instituțiile statului, stabilește atribuțiile și obligațiile acestora.

Comisia a concluzionat că scopul dispozițiilor constituționale este de a permite buna funcționare a instituțiilor, în baza cooperării loiale dintre acestea. Șeful statului, Parlamentul, Guvernul, sistemul judiciar, toate servesc scopului comun de a promova interesele țării ca un întreg, nu interesele înguste ale unei singure instituții sau ale unui partid politic care a desemnat titularului funcției. Chiar dacă o instituție este într-o situație de putere, atunci când este în măsură să influențeze alte instituții ale statului, trebuie să facă acest lucru având în vedere interesul statului ca un întreg, inclusiv, ca o consecință, interesele celorlalte instituții și cele ale minorității parlamentare.

Raportat la cele mai sus, implicarea candidatului într-o tentativă de lovitură de stat îl plasează într-o incompatibilitate absolută cu funcția prezidențială, întrucât însăși esența ordinii de drept repudiază ideea ca un destabilizator al statului să devină protectorul său suprem, acceptarea unei asemenea candidaturi transformând însăși legalitatea procesului electoral într-o ficțiune juridică periculoasă.

II. Plagiarea lucrării de doctorat cu consecința

- ocupării frauduloase a profesiei de avocat și a celei de conferențiar universitar , cu încălcarea art. 1 alin.(5) din Constituție și art. 1 alin.(3) din Constituție cu referire la dreptate, ca valoare constituțională supremă.
- Imposibilității candidatului de a ocupa o funcție de demnitate publică.

Candidatului i-a fost atribuit titlul științific de doctor în drept prin ordinul ministrului Educației, Cercetării și Tineretului nr. 5663 emis în data de 15.12.2003, în urma parcurgerii studiilor de doctorat în cadrul Facultății de Drept a Universității din București, finalizate prin susținerea publică a tezei de doctorat în data de 15.07.2003. Candidatul a desfășurat activitățile științifice și procedurile de elaborare și redactare a tezei de doctorat prin raportare la legislația în vigoare , respectiv H.G. nr. 37/1999 privind organizarea și desfășurarea doctoratului, emisă în executarea și aplicarea Legii învățământului nr. 84/1995.

Obiectul studiilor de doctorat a fost reprezentat de Curtea Penală Internațională în perioada în care această entitate s-a înființat.

În data de 07.01.2005, Baroul București a emis Decizia nr. 644/2005 de primire în profesia de avocat a domnului Victor Viorel Ponta.

În martie 2007, domnul Victor Ponta dobândește calitatea de conferențiar în cadrul Departamentului de Drept Penal al Universității Româno-Americane din București.

La 18 iunie 2012, ediția online a revistei Nature¹ a publicat știrea că Victor Ponta, „prim-ministrul României, a fost acuzat că ar fi copiat secțiuni mari ale tezei sale de doctorat în drept din 2003 din publicații anterioare, fără să pună referințe exacte”. Acuzația era formulată pe baza unor documente compilate de un whistleblower anonim.

La data de 05.09.2012, în urma unei cereri formulată de rectorul Universității București, o comisie de expertiză din cadrul aceleiași instituții, formată din specialiști în drept: prof. univ. dr. Elena Simina Tănăsescu – Universitatea din București² , prof. univ. dr. Claudia Ghica Lemarchand - Universitatea Paris XII și prof. univ. dr. Vlad Constantinesco, Universitatea din Strasbourg, au emis un raport cu privire la teza de doctorat a domnului Victor Ponta.

Comisia a concluzionat că: *lectura atentă a celor 432 de pagini permite observarea, în numeroase ocazii, a unor pasaje frecvente și abundente, împrumutate de la alți autori, fără nicio*

¹ <https://www.nature.com/articles/486305a>

² (sublinierea nu este făcută în(Ampliflor)

trimitere la original. Ghilimelele, care sunt de rigoare în cadrul citatelor, și indicarea sursei citatului sunt, în general, absente din teza supusă expertizei. Ținând cont de frecvența acestor «împrumuturi», se poate ajunge la concluzia că o parte substanțială din teza prezentată și susținută de domnul Victor Ponta nu îi aparține, căci autorul ei și-a însușit, într-o manieră necinstită, afirmații care nu îi aparțin, ceea ce constituie, conform definiției general admise, plagiat, faptă care se pedepsește în cea mai mare parte a legislațiilor.

Două observații complementare pot fi aduse:

- *Teza domnului Victor Ponta comportă și numeroase citate corect realizate prin utilizarea ghilimelelor și a literelor italice, însă niciun citat nu oferă indicații asupra textului din care este extras, or un autor trebuie să furnizeze cititorului referințe precise asupra textelor citate, așa cum rezultă din toate principiile unanim admise în cadrul comunității academice la nivel internațional.*
- *Faptul că unele articole sau cărți plagiare de domnul Victor Ponta figurează în «bibliografia selectivă» nu poate conduce la concluzia că astfel ar fi fost respectate aceste principii, general admise în această materie.*

Prin urmare, lectura tezei domnului Victor Ponta, supusă expertizei noastre, a făcut să apară, de o manieră clară și indiscutabilă, numeroase încălcări ale eticii universitare, constituind un plagiat vădit.

La data de 25.06.2016, comitetul de experți desemnat de Comisia de Științe Juridice a Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare(CNATDCU) a emis un raport cu privire la suspiciunea de plagiat privind teza de doctorat a domnului Victor Ponta, prin care au propus retragerea titlului de doctor în drept a domnului Victor Ponta .

Comisia a stabilit că: Raportul furnizat Universității din București de cei trei experți a fost scrupulos întocmit și că toate datele factuale menționate de acesta se confirmă. Pe baza unui calcul efectuat cu rigoare, experții concluzionează că "o treime din teză este plagiată, căci provine direct din surse originale ce au fost oculte, prezentând o similitudine perfectă cu acestea".

(...)

De aceea, fără a mai relua în prezentul raport datele din Raportul comisiei de Etică a Universității din București, precizăm că ne însușim în totalitate concluziile respectivului raport și atestăm corectitudinea sa

Având în vedere că lucrarea prezentată de domnul Victor Viorel Ponta ca teză de doctorat nu respectă standardele de etică a cercetării științifice, propunem retragerea titlului de doctor în drept, în baza art. 170 din Legea nr. 1 din 2011.

Urmare a acestui din urmă raport, la data de 30.06.2016, Consiliul General al CNATDCU a aprobat retragerea titlului de doctor cu 34 voturi, 1 abținere și 0 împotrivă, emitând Decizia nr. 38126/07.07.2016.

Împotriva acestei decizii și a raportului din 25.06.2016, domnul Victor Ponta a formulat contestație, însă la data de 1.08.2016, Consiliul general al CNATDCU a emis decizia finală privind soluționarea contestației, confirmând decizia inițială.

Prin ordinul nr. 4662/1.08.2016, ministrul educației naționale și cercetării științifice i-a retras reclamantului titlul științific de doctor acordat de către Universitatea din București, conferit prin ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 5663/15.12.2003.

Ulterior, domnul Victor Viorel Ponta a formulat acțiune în contencios administrativ, solicitând:

(i) anularea Ordinului Ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 4662/01.08.2016, privind luarea măsurilor prevăzute de art. 170 din Legea nr. 1/2011 (urmare a soluționării unor sesizări referitoare la nerespectarea standardelor de calitate sau etică profesională, inclusiv cu privire la existența plagiatului în cadrul tezei de doctorat prin care s-a dispus retragerea titlului științific de doctor în domeniul drept, conferit reclamantului prin Ordinul Ministrului Educației, Cercetării și Tineretului nr. X din 15.12.2003)

(ii) prin raportare la prevederile art. 18 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, constatarea nelegalității operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii Ordinului Ministrului nr. 4662/01.08.2016 (constând în operațiunile și actele succesive nelegale efectuate de către Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare și de către pârât pentru sancționarea reclamantului prin emiterea ordinului a cărui anulare se solicită).

În cursul procesului, reclamantul Victor Viorel Ponta a invocat excepția de neconstituționalitate a art. 170 alin.(1) din Legea nr. 1/2011.

Prin sentința nr. 363 din data de 7 februarie 2017 a Curții de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal s-a respins integral acțiunea formulată de reclamantul Victor Viorel Ponta, în contradictoriu cu pârâtul Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, ca neîntemeiată.

Împotriva acestei sentințe, domnul Victor Ponta, a declarat recurs, iar prin decizia civilă nr. 3466 din 13 iulie 2020, Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal a respins, ca nefondat, recursul declarat de reclamantul Victor Ponta, împotriva sentinței civile nr. 363 din 07 februarie 2017, a Curții de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Prin decizia nr. 364 din 8 iunie 2022, Curtea Constituțională a României a admis excepția de neconstituționalitate invocată de autoare și a constatat că: „dispozițiile art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea educației naționale nr. 1/2011 sunt constituționale, în măsura în care se referă la retragerea titlului de doctor care nu a intrat în circuitul civil și nu a produs efecte juridice.”

Împotriva acestei decizii, recurentul-reclamant Victor Ponta, a promovat calea de atac a revizurii, întemeiată pe dispozițiile art. 509 alin. (1) pct. 11 C. proc. civ., solicitând admiterea cererii de revizuire, în raport de decizia nr. 364/2022, pronunțată de Curtea Constituțională, referitoare la admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1/2011, în sensul admiterii recursului declarat împotriva sentinței nr. 363 din 7 februarie 2016, pronunțate de Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, casarea în parte a sentinței atacate, în sensul admiterii cererii de chemare în judecată având ca obiect anularea Ordinului Ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 4662/01.08.2016 privind luarea măsurilor prevăzute de art. 170 din Legea nr. 1/2011 și, prin raportare la prevederile art. 18 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, constatarea nelegalității operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii Ordinul ministrului nr. 4662/01.08.2016.

Prin Decizia nr. 3915/2024, Înalta Curte a admis cererea de revizuire formulată de revizuentul Victor Viorel Ponta, a schimbat în parte Decizia civilă nr. 3466 din 13 iulie 2020, în sensul admiterii recursului declarat de recurentul-reclamant împotriva sentinței civile nr. 363 din 7 februarie 2017 a Curții de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, casarea în parte a acesteia, și, în rejudicare, admiterea în parte a cererii de chemare în judecată, anulând Ordinul Ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 4662/01.08.2016, cu menținerea în rest a sentinței recurate.

În motivarea acestei decizii, Înalta Curte a subliniat că, raportat la Decizia nr. 364/2022, motivul de revizuire invocat nu permite o retractare în tot a deciziei nr. 3466 din 13 iulie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, deoarece efectul admiterii căii extraordinare de atac privește doar ordinul litigios, nu și capătul de cerere privind legalitatea operațiunilor administrative care l-au fundamentat.

În aceste condiții, decizia Curții Constituționale nu poate reprezenta un temel pentru revizuire decât în limita normei legale cu privire la care au fost constatate vicii de constituționalitate, anume art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1/2011.

În situația în care premisa esențială a activității entităților care au sesizat ministrul a constituit-o identificarea plagiatului, Înalta Curte a reținut că înțelesul acestei din urmă noțiuni în limba română presupune, în cazul unei opere științifice, însușirea (integrală sau parțială) a acesteia de la altcineva și prezentarea sa drept creație personală.

Instanța supremă că remarcă că, în epocă, era în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 37/1999, care la art. 22 prevedea că: „Teza de doctorat trebuie să conțină elemente de originalitate specifice domeniului abordat, precum și modalități de validare științifică a acestora (...)”. Din punct de vedere semantic, originalitatea desemnează însușirea de a fi original, respectiv, în domeniul ideilor, teoriilor, operelor, însușirea de a fi propriu unei persoane sau unui autor, de a fi prezentat în formă primară, necopiat.

Un aspect de legalitate al procedurii de conferire/atribuire a titlului de doctor este acela referitor la obligația instituită de norma juridică din art. 22 al H.G. nr. 37/1999 ca teza de doctorat să conțină elemente de originalitate.

O evaluare sub aspectul măsurii în care o teză de doctorat conține elemente de originalitate nu presupune o reapreciere axiologică a acesteia ori o apreciere a fondului său științific, ci o verificare a îndeplinirii unei condiții de legalitate pentru acordarea/conferirea titlului de doctor, respectiv inexistența unei însușiri integrale sau parțiale a operei științifice a unei terțe persoane și prezentarea sa drept o creație personală a doctorandului respectiv.

În discuție fiind așadar analiza unei condiții de legalitate pentru acordarea/conferirea titlului de doctor, aceasta nu se subsumează considerentelor deciziilor Curții Constituționale nr. 121/2024 și nr. 364/2022 și, în consecință, deciziile respective nu pot constitui premisa incidentei motivului de revizuire prevăzut de art. 509 alin. (1) pct. 11 C. proc. civ., în ceea ce privește soluția dată, prin decizia nr. 3466 din 13 iulie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, în calea de atac, sub aspectul respingerii prin sentința civilă nr. 363 din 7 februarie 2017 a Curții de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, capătului de cerere privind constatarea nelegalității operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii Ordinului ministrului nr. 4662/01.08.2016, anume că teza de doctorat nu respectă standardele de etică a cercetării științifice.

Prin urmare, instanța supremă a reținut că sub aspectul capătului de cerere, formulat potrivit art. 18 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, în constatarea nelegalității operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii Ordinului ministrului nr. 4662/01.08.2016, soluția din decizia nr. 3466 din 13 iulie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal se bucură în continuare de autoritate de lucru judecat, cererea de revizuire nefiind admisibilă în acest sens.

Totodată, a mai reținut că decizia nr. 3466/2020 supusă revizuirii, care confirmă prin respingerea recursului sentința primei instanțe în sensul respingerii capătului de cerere în constatarea nelegalității operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii Ordinului ministrului nr. 4662/01.08.2016, păstrează, în această limită, efectele specifice unei hotărâri judecătorești, anume autoritate de lucru judecat, forță probantă, obligativitate și opozabilitate.

Conform art. 430 alin.(2) C.pr.civ, Autoritatea de lucru judecat privește dispozitivul, precum și considerentele pe care acesta se sprijină, inclusiv cele prin care s-a rezolvat o chestiune litigioasă.

Hotărârea judecătorească reprezintă actul prin care se aplică legea și se înfăptuiește justiția și care se bucură de prestigiu fiind prezumată legal că reprezintă adevărul în cauza în care a fost dată, conform principiului res iudicata pro veritate habetur

Ca atare, constatările pe care Înalta Curte le-a făcut prin Decizia nr. 3915/2024, potrivit căroră domnul Victor Ponta a încălcat obligația instituită de norma juridică din art. 22 al H.G. nr. 37/1999 la elaborarea lucrării de doctorat, respectiv că teza de doctorat trebuie să conțină elemente de originalitate, nu mai pot fi contestate de către nimeni, nici măcar de către Curtea Constituțională.

De asemenea, operațiunile administrative care au stat la baza constatării încălcării H.G. nr. 37/1999, respectiv cele două rapoarte ale comisiilor de expertiză din cadrul Universității București și a CNATDCU prin care s-a constatat existența plagiatului, nu mai pot fi reevaluate.

În jurisprudența sa, Curtea a calificat titlul de doctor ca fiind un act cu caracter administrativ [a se vedea Decizia nr.624 din 26 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.937 din 22 noiembrie 2016, paragrafele 48 și 49], iar diploma de doctor ca înscris certificator al titlului nu poate fi altceva decât tot un act cu caracter administrativ [a se vedea Decizia nr.624 din 26 octombrie 2016, paragraful 48]

Ca atare, titlul științific de „doctor” al domnului Victor Ponta, fiind un act administrativ individual, odată intrat în circuitul civil și producând efecte juridice, nu mai poate fi revocat și nici anulat la cererea instituției emitente, întrucât s-ar face cu depășirea termenului de prescripție prevăzut de art. 1 alin.(6) din Legea nr. 554/2004.

De asemenea, CNATDCU nu a promovat o acțiune în contencios administrativ prin care să solicite anularea acestui titlu, deși are calitatea procesuală activă și interesul de a-l contesta în instanța de contencios administrativ, mai ales prin prisma atribuțiilor prevăzute la art. 11 lit.h) din Ordinul MENCS nr. 3482/2016, potrivit căruia *decide privind nerespectarea standardelor de calitate și de etică profesională, inclusiv existența plagiatului, în cadrul tezelor de doctorat;*

Cu toate acestea, într-un litigiu constituțional, Curtea realizează, în sfera constituționalității, o evaluare proprie a cauzei deduse judecății sale. Chiar în lipsa unei hotărâri judecătorești anterioare prin care ordinul de acordare a titlului de doctor să fi fost anulat, inacțiunea sau pasivitatea autorităților competente³ nu poate fi opusă Curții Constituționale.

Câtă vreme, prin cele două rapoarte ale comisiilor, s-a constatat în mod irefutabil că domnul Victor Ponta a plagiat, iar Înalta Curte de Casație și Justiție a constatat că aceste evaluări au fost făcute pentru verificarea condițiilor de legalitate impuse de art. 22 al H.G. nr. 37/1999, rezultă că titlul științific de doctor este afectat de nullitate absolută, nulitate ce poate fi invocată oricând, în orice proces, inclusiv unul de sorginte constituțională, potrivit art. 178 C.pr.civ raportat la art. 14 din Legea nr. 47/1992.

Temeiul juridic al acordării statului de avocat pe care domnul Victor Ponta l-a obținut a fost reprezentat de art. 16 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 50/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, text potrivit căruia: „La cerere, poate fi primit în profesie, cu scutire de examen: a) titularul diplomei de doctor în drept (...)” (forma în vigoare la data de 7 ianuarie 2005).

³ Cu excepția procedurilor judiciare penale, unde este necesară existența unei hotărâri definitive de condamnare pentru constatarea săvârșirii unei infracțiuni

Potrivit principiului *Quod nullum est nullum producit effectum*, și Decizia nr. 644/2005 de primire în profesia de avocat a domnului Victor Viorel Ponta este la rândul său afectată de nelegalitate, dar și statutul său de cadru didactic.

Plecând de la aceste aspecte factuale incontestabile, rezultă că domnul Victor Viorel Ponta a dobândit nu doar titlul de doctor în mod nelegal, ci și titulara de avocat și profesor conferențiar, conduită contrară Constituției României, unde se prevede la art.1 alin.(5) că, în România, respectarea Constituției și a legilor este obligatorie.

În plus, persoana care își dorește exercitarea funcției de Președinte, trebuie ca, prin acțiunile sale, să demonstreze existența respectului și a atașamentului său la valorile constituționale astfel cum acestea transpar din identitatea societății

Dreptatea, ca valoare supremă, a fost așezată la temelia edificiului constituțional român-cu prilejul adoptării Constituției din 1991. Proiectul de Constituție a înscris dreptatea între principiile enumerate la art.1 alin.(3) din Constituție. Amendamentul propus de către grupurile parlamentare de deputați și senatori de înlocuire a cuvântului "dreptate" cu sintagma "Justiție socială" a fost respins cu motivarea că această din urmă sintagmă «poate da naștere la interpretări eronate, pe când menținerea cuvântului "dreptate" fără altă precizare, scoate în evidență ideea de justiție socială, adică, în cele din urmă, de justiție în ansamblul social. În acest sens, "justitia" este sinonimă cu "dreptatea socială"»

Dobândirea în mod nedrept a titlului de doctor a amplificat în mentalul colectiv discrepanțele dintre cei care obțin recunoaștere academică pe merit și cei care o obțin prin subterfugii, astfel că în momentul dezvăluirilor din spațiul public referitoare la titlul de doctor plagiat al domnului Victor Ponta s-a declanșat un val de indignare publică, reflectând repulsia colectivă față de perpetuarea „imposturii” în structurile de conducere ale țării.

În mod deosebit, în verificarea atașamentului candidatului la valorile constituționale, Curtea Constituțională trebuie să aibă în vedere că domnul Victor Ponta, ca avocat, a depus în fața consiliului baroului, într-un cadru solemn, următorul jurământ: "*Jur sa respect și sa apar Constituția și celelalte legi ale țării, drepturile și libertățile omului, sa exercit profesia de avocat în mod demn, independent și cu probitate. Asa să-mi ajute Dumnezeu!*" [art. 21 din Legea nr. 51/1990, forma în vigoare la data dobândirii titlului de avocat]

Probitatea reprezintă acea virtute juridico-morală absolută, prin care individul, investit cu o funcție de încredere publică sau angajat în raporturi sociale de drept, își conformează conduita unui standard ireproșabil de onestitate, imparțialitate și bună-credință, constituind astfel nu doar un etalon al integrității, ci și un pilon fundamental al încrederii colective în justiție și echitate.

Cu referire la cerința probității, prezintă relevanță statuările Curții Constituționale din Decizia nr. 304 din 4 mai 2017, respectiv că „cerința de moralitate, integritate, probitate și

cinste(este una)⁴ de care trebuie să dea dovadă orice persoană care aspiră la accesul la funcții sau demnități publice”

În calitate de Președinte al României, persoana investită în această funcție trebuie să dea dovadă de o înaltă probitate morală, care constituie fundament al încrederii publice în instituția prezidențială.

Desigur, Curtea Constituțională⁵ nu poate face aprecieri subiective asupra îndeplinirii acestei cerințe, însă, raportat la motivele invocate anterior, lipsa de probitate a candidatului Victor Ponta este demonstrată în mod obiectiv, fiind viciată *ab initio* odată cu obținerea frauduloasă a titlului de doctor, întrucât plagiatul – ca expresie a înșelăciunii intelectuale – nu doar că anulează orice aparență de merit, ci și denotă o lipsă fundamentală de integritate, făcând astfel ca însăși premisa exercitării ulterioare a funcției de Președinte să fie afectată.

În probațiune: înscrisuri.

⁴ Cuvintele din parantează sunt nota noastră

⁵ A se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 459 din 16 septembrie 2014

BIROUL ELECTORAL CENTRAL

pentru alegerea Președintelui României
din anul 2025

Str. Eugeniu Carada nr. 1, Sector 3, București
Tel: 021.414.4537; 021.414.4419
E-mail: secretariat@bec.ro
www.bec.ro

DECIZIE

privind înregistrarea candidaturii independente a domnului PONTA VICTOR-VIOREL și a semnului electoral la alegerile pentru Președintele României din anul 2025

La data de 12.03.2025, sub nr. 8CAN/BEC/P.R.2025/12.03.2025, a fost depusă la Biroul Electoral Central pentru alegerea Președintelui României din anul 2025 (BEC) candidatura independentă a domnului Ponta Victor-Viorel la funcția de Președinte al României, cu respectarea termenului prevăzut de art. 27 alin. (1) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

La aceeași dată a fost depusă la Biroul Electoral Central solicitarea formulată de către domnul Ponta Victor-Viorel privind înregistrarea semnului electoral, care a primit nr. 7SEL/BEC/P.R.2025/12.03.2025, conform art. 30 din actul normativ antereferit.

Având în vedere dispozițiile art. 16 alin. (3), art. 37 și ale art. 147 alin. (4) din Constituția României, republicată, ținând seama de jurisprudența Curții Constituționale în materia contenciosului electoral prezidențial, precum și de prevederile art. 4 și art. 27-30 din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și de dispozițiile Hotărârii Autorității Electorale Permanente nr. 1/2025 privind aprobarea modelelor propunerii de candidatură, a modelului declarației de acceptare a candidaturii și a modelului declarației de renunțare la candidatură care vor fi folosite la alegerile pentru Președintele României din anul 2025 și ale Deciziei Biroului Electoral Central nr. 2D/26.02.2025 privind documentele pe care trebuie să le depună partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale și candidații independenți în vederea înregistrării candidaturilor și a semnelor electorale la alegerile pentru Președintele României din anul 2025,

Biroul Electoral Central constată următoarele:

Din analiza dosarului de candidatură a domnului Ponta Victor-Viorel s-a constatat că acesta conține înscrisurile prevăzute de Decizia nr. 2D/26.02.2025 privind documentele pe care trebuie să le depună partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale și candidații independenți în vederea înregistrării candidaturilor și a semnelor electorale la alegerile pentru Președintele României din anul 2025.

Având în vedere dispozițiile art. 27 alin. (3) și (3¹) din Legea nr. 370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care stipulează că lista susținătorilor este un act public și se depune într-un singur exemplar original la Biroul Electoral Central, se constată că dosarul de candidatură al domnului Ponta Victor-Viorel a fost însoțit de liste de susținători în original, fiind îndeplinită cerința legală privind numărul minim de semnături de susținere prevăzută de dispozițiile art. 4 alin. (2) din același act normativ, referitoare la susținerea candidaturii de semnăturile a cel puțin 200.000 de alegători, precum și de prevederile art. 3 din Decizia BEC nr. 2D/26.02.2025.

În urma analizei propunerii de candidatură a domnului Ponta Victor-Viorel se constată că aceasta îndeplinește condițiile prevăzute de art. 16 alin. (3) și art. 37 din Constituția României, republicată, precum și de dispozițiile de art. 4 alin. (2) și art. 27 alin. (1) și (2) din Legea nr. 370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, fiind în acord și cu jurisprudența Curții Constituționale.

De asemenea, se reține că semnul electoral propus respectă condițiile prevăzute de art. 30 alin. (1)-(5) din Legea nr. 370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Pe cale de consecință, în temeiul dispozițiilor art. 17 alin. (2) și (3), ale art. 29 alin. (1)-(3), ale art. 30 alin. (6), precum și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

BIROUL ELECTORAL CENTRAL

DECIDE:

Art. 1. – Înregistrează candidatura independentă a domnului Ponta Victor-Viorel la alegerile pentru Președintele României din anul 2025.

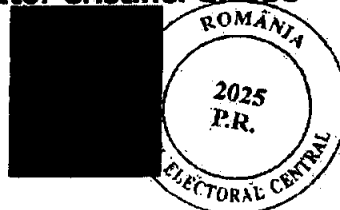
Art. 2. – Înregistrează semnul electoral al candidatului independent Ponta Victor-Viorel la alegerile pentru Președintele României din anul 2025, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta decizie.

Art. 3. – Prezenta decizie se aduce la cunoștință publică prin afișare pe pagina de internet a Biroului Electoral Central.

Cu drept de contestație la Curtea Constituțională în termen de 24 de ore.

**PREȘEDINTE,
Judecător Cristinel GROSU**

București,
Nr. 240 / 14.03.2025

Anexă

**Semnul electoral al candidatului independent
PONTA VICTOR-VIOREL
la alegerile pentru Președintele României din anul 2025**

**RAPPORT CU PRIVIRE LA TEZA DE DOCTORAT INTITULATA
« CURTEA PENALA INTERNATIONALA »
AUTOR : VICTOR PONTA
REDACTAT PENTRU UNIVERSITATEA BUCURESTI
05/09/2012**

I. PRINCIPII

In domeniul stiintelor juridice, ca si in celelalte domenii disciplinare, practica a pus la punct o serie de reguli in materia eticii universitare cu privire la sustinerile de teze de doctorat si acordarea titlului de doctor. Aceste reguli etice sunt, cu siguranta, diferite in functie de tari, de universitati, de culturi nationale, dar sunt incadrate de principii generale comune, international recunoscute si admise.

Printre aceste principii, cele mai importante vizeaza originalitatea tezei prezentate prin sustinere publica si a caracterului personal al muncii doctorandului, ceea ce ar trebui, in mod normal, sa excluda orice situatie de plagiat.

In principiu, este de responsabilitatea juriului in fata carui teza de doctorat e sustinuta – si mai ales a membrilor raportori din juriu, insarcinati sa se pronunte asupra autorizarii de sustinere publica a tezei – sa verifice respectul acestor doua exigente. In caz de « dubiu rezonabil », revine Decanului Facultatii, Rectorului Universitatii, sau juriului insusi, fie sa refuze trimiterea spre sustinere publica a tezei, fie sa refuze decernarea titlului de doctor.

II. METODA

Teza supusa aprecierii noastre de Rectorul Universitatii din Bucuresti a fost prezentata si sustinuta in 2003 de domnul Victor Ponta si se intituleaza : « Curtea Penala Internationala ». Data exacta de sustinere nu e precizata, nici compozitia juriului, figureaza numai numele conducatorului stiintific, domnul Profesor Adrian Nastase.

Teza este structurata dupa cum urmeaza :

- Prefata indrumatorului stiintific, domnul Adrian Nastase ;
- plan ;
- teza ;
- anexe ;
- bibliografie selectiva.

Prezentul raport a studiat similitudinile dintre teza si unele surse identificate si s-a aplecat asupra exploatarei stiintifice pentru a raspunde la intrebarea de a sti

daca acesta exploatare stiintifica a fost compatibila cu regulile in vigoare in comunitatea academica sau se poate retine calificarea de plagiat? Plagiatul a fost retinut aici in definitia lui curenta si juridica: extragerea de idei sau de limbaj de la altcineva, fara a cita sursa conform regulilor in vigoare (definitia este extrasa din regulile Harvard¹).

Doamna Simina Tanasescu, membru al prezentei comisii, tine sa faca aduca o mentiune complementara.

«Ca membru al Consiliului profesoral al Facultatii de drept si supusa disciplinei institutionale ce presupune respectarea deciziilor adoptate colectiv in cadrul acestui for, dar in egala masura si membru al comunitatii academice a Universitatii din Bucuresti si al comunitatii academice din Romania si supusa exigentelor academice uzuale ale unei astfel de colectivitati profesionale, nu pot decat sa observ realitatea obiectiva si corectitudinea atat a constatarii efectuata de Consiliul profesoral al Facultatii de drept in sedinta sa extraordinara din 27 iunie 2012, cat si a constatarilor factuale realizate in cadrul comisiei alcatuita din profesori de drept contactati ca experti independenti de catre Rectorul Universitatii din Bucuresti.»

III. ANALIZA DETAILATA

Lectura tezei (306 pagini) a permis urmatoarele constatari:

Prima fraza (motto): citat al procurorului Tribunalului de la Nuremberg, utilizare de litere italice, intre ghilimele, fara a preciza sursa exacta. Citatul e bine formalizat de utilizarea ghilimelelor si a literelor italice.

Introducere:

Numeroase citate sunt prezente in introducere, sunt citati oameni politici (Staline, Churchill), din nou Procurorul de la Nuremberg (p. 14, 15 continind o citare de 16 randuri). Daca sursele nu sunt citate clar, forma citarilor (ghilimele si litere italice) respecta exigentele academice.

Capitolul I

P. 15: citat din Jean Vattel (ghilimele, litere italice) indicare a cartii si a anului, chiar daca lipseste indicarea paginii.

P. 16: idem pentru Joseph de Maistre.

P. 16-17: 12 randuri din cartea dlui D. Diaconu «Curtea Penala Internationala», fara nici o indicare a sursei, nici utilizare de caractere speciale (italice) sau de ghilimele.

P. 17: aceasi pagina: citat dintr-un avocat al apararii de la Nuremberg si din conventii internationale cu utilizare de ghilimele si litere italice.

P. 21: fraza identica cu cea din cartea dlui D. Diaconu, dar dezvoltarea ce

¹ Harvard Guide to Using Sources: A Publication of the Harvard College Writing Program, <http://sites.harvard.edu/icb/icb.do?keyword=k70847&pageid=icb.page342054>

urmeaza e personala si imbogatita cu argumente personale.

P. 22 : citat din procurorul de la Nuremberg, utilizare de litere italice si ghilimele.

P. 23-24 : citat din dl D. Diaconu, fara indicarea sursei, nici utilizare de litere speciale sau ghilimele (25 de randuri).

P. 25 : citat dintr-un jurist interbelic – utilizare de ghilimele, dar nu si de caractere speciale (respectarea regulilor academice).

P. 26 : citat din V. Pella cu litere italice, intre ghilimele, dar din I. Poenaru numai cu ghilimele, nu si litere italice.

P. 26-27 : un pasaj de concluzie intermediara propunand o analiza (24 de randuri). Ghilimele nu sunt utilizate, nici-o sursa nu e indicata, dar literele italice sint utilizate. Citat neidentificat care reia un pasaj din prefata cartii dlui D. Diaconu « CPI », scrisa de profesorul Duculescu. Formulele sunt preluate in extenso « asa cum am aratat deja », utilizare de prima persoana plural.

P. 27-28 : citat din Procurorul de la Nuremberg, conventii internationale, intre ghilimele si cu utilizarea literelor italice.

P. 28-29 : citat intre ghilimele, fara utilizare de litere italice, a unei Conventii de la Moscova (17 rinduri).

P. 30-31 : *copy-paste* dintr-un pasaj de la dl D. Diaconu (p. 7, 8 si 9 din carte CPI). 55 de randuri copiate, preluand ordinea paragrafelor si a frazelor, fara nici o referire la original.

P. 32-33 : *copy-paste* p. 10-11 din cartea dlui D. Diaconu (despre Tribunalul de la Tokyo). 41 de randuri copiate, preluand ordinea paragrafelor si a frazelor, fara nici o referire la original.

P. 35 la 39 : *copy-paste* dupa paginile 21 la 24 din cartea dlui D. Diaconu. Frazele sunt identice, ca si ordinea paragrafelor. Nici o referinta nu e indicata. 4 pagini complete sunt copiate, echivalentul la 120 de randuri.

P. 39 : Citat din von Ribbentrop intre ghilimele si cu sursa indicata.

P. 40-43 : prezentare cronologica de texte internationale. *Copy-paste* din cartea dlui D. Diaconu (p. 27, 28). 40 de rinduri sunt copiate cu identitate de fraze, paragrafe, cuvinte, idei. Un singur aport personal : « precum vom vedea mai tarziu ».

P. 44 : CCI §1, *copy-paste* din D. Diaconu, 6 randuri.

P. 45 : § reluat de la Diaconu, dar reformulat si imbogatit. Nu e de reprotat.

§ *copy-paste* de la D. Diaconu de 5 randuri.

P. 46 la 48 : *copy-paste* din cartea dlui D. Diaconu, p. 29 la 31 (50 de de randuri copiate, preluind ordinea paragrafelor si a frazelor, fara nici o referire la original).

Se poate observa ca in acest pasaj sunt preluate regulile propuse intr-un text international, deci o parte din termeni si din enumerarea infractiunilor este necesar identica. Insa, plagiatul este vadit prin faptul ca ordinea paragrafelor si a frazelor e identica, ca si figurile de stil (p. 49, in special).

P. 53 : citat intre ghilimele si cu litere italice din Procurorul de la Nuremberg.

P. 54-55 : *copy-paste* din cartea lui D. Diaconu, p. 11-12 (25 de randuri) fara

nici o referinta.

P. 55-57 : *copy-paste* din cartea Prof. Cretu, p. 307-309 (66 de randuri). Daca liniile directoare ale raportului nu puteau fi diferite (aproape 20 de randuri), totusi plagiatul e dovedit de identitatea formularilor, ordinea identica a frazelor, a paragrafelor, fara nici o indicare a sursei.

P. 57-58 : reintoarcere la D. Diaconu. *Copy-paste* carte p. 12-13 (26 de randuri) fara nici o referinta sau indicare a sursei, ghilimele sau litere italice.

P. 58 : 4 randuri de *copy-paste* de la D. Diaconu , dar este enuntarea unui statut juridic, ceea ce poate fi conform cu sursa textuala, chiar daca acesta nu e citat, precum in cartea lui D. Diaconu.

P. 59 : *copy-paste* Cretu, p. 311 (24 randuri)

P. 60 : *copy-paste* D. Diaconu, p. 14 (9 randuri)

P. 61 : *copy-paste* D. Diaconu (3 randuri)

P. 61-62 : *copy-paste* D. Diaconu, p. 15-16 (37 randuri)

P. 63 : *copy-paste* D. Diaconu, p. 16 (5 randuri).

P. 72 : *copy-paste* D. Diaconu, p. 33 (16 randuri).

P. 75 : proba flagranta a procedului de plagiat prin *copy-paste* din cartea dlui D. Diaconu, p. 34. Sint copiate numai 6 randuri dar foarte personale, mai ales « Ora astrala a justitiei penale. A batut oare ? » Numai aceasta fraza are ghilimele, dar nici o referinta nu e indicata.

P. 76 : citat din preambulul statutului CPI, in respectul regulilor, cu utilizare de ghilimele si cu litere italice, in plus.

P. 78 : *copy-paste* din prefata scrisa de prof. Duculescu pentru cartea dlui D. Diaconu, p. XIII, 3 randuri dintr-un paragraf, urmate de 21 de randuri de la aceasi sursa, si eliminind 6 randuri care le separa in carte si care se gasesc in teza, in mod identic, la p. 82.

P. 82 : *copy-paste* din prefata cartii dlui D. Diaconu, prof. Duculescu, p. XV, 15 randuri. Reluarea unor declaratii facute de un profesor francez, cu identificarea sursei in « Le Monde diplomatique » si reluate identic.

P. 83-84 : *copy-paste* din cartea D. Diaconu, p. 25-26 (30 de randuri). Daca o parte din acest pasaj reia continutul conventiei, deci citatul e necesar, plagiatul este vadit in identitatea si ordinea frazelor, a argumentelor, a paragrafelor fata de cartea dlui D. Diaconu.

P. 85 : citat din Procurorul din Nuremberg, respectand formele, utilizare de ghilimele si litere italice.

P. 91 : citat din Platon, autor si sursa identificata.

P. 98 : Capitolul 2

P. 98, 99 : citat formalizat prin utilizarea de ghilimele si de litere italice.

P. 100 : citat juridic intre ghilimele, chiar fara utilizare de litere italice, sursa identificata, chiar daca referinta precisa nu figureaza.

P. 117 : exemplu de citat perfect identificabil – extras din statutul TPI pentru ex-Iugoslavia cu utilizare de ghilimele, litere italice, indicatie precisa a articolului.

Idem p. 121, 122, 123, 124, 125, 127 (extrase din decizii de justitie), 128, 129, 130, 131, 132.

P. 134 : Capitolul 3

P. 139 : *copy-paste* din cartea dlui D. Diaconu, p. 35, sub o forma evidenta de plagiat prin reluarea regulilor, frazelor, cuvintelor si a unor formule - « am subliniat aici », « ne limitam in sa », cu continut de idei identice, formulari si figuri de stil identice, inlantuire de fraze si paragrafe (5 randuri urmate de un *copy-paste* de 43 de randuri cu un pasaj care a fost scos si o diferenta fata de original care vorbeste de « ultima remarca », iar in teza e utilizat « alta remarca » si inlocuirea in teza a termenului « nefolosire » cu « neutilizare » (sinonime). Nu exista nici o indicare ca ar fi vorba de un citat, nici o referinta.

P. 141 : un tip de plagiat diferit apare aici prin utilizarea traducerii unei carti publicate in engleza de dl I. Diaconu, P. 141. Continutul intelectual e identic (4 randuri).

P. 142 : traducere I. Diaconu, p. 141, 3 randuri, dar prezentare generala, urmate de alte 3 randuri de traducere.

P. 143 : Traducere din I. Diaconu, p. 142 (10 randuri) urmate imediat de alte 10 randuri traduse de la pagina 143 din cartea lui I. Diaconu.

P. 144-145 : *copy-paste* carte dl Cretu, p. 295 (30 de randuri)

P. 145 : *copy-paste* carte dl Cretu, p. 296 (30 de randuri). Ideile, cuvintele, exemplele sint strict identice.

P. 146 : *copy-paste* dl Cretu, p. 297 (7 randuri)

P. 154- 157 : traducere identica din cartea in engleza a dlui I. Diaconu (p. 71 la 74). 4 pagini intregi. Fara a contabiliza toate randurile, aceasta reprezinta echivalentul a 120 de randuri plagiate (se considera in medie 30 de randuri pe pagina plina, fara nici o subdiviziune).

P. 158-160 : 3 pagini intregi de traducere din cartea in engleza a dlui I. Diaconu, p. 74 la 76. Totusi, 20 de randuri nu pot fi imputate aici reprezinta reluarea regulilor enuntate de text. Deci numai 50 de randuri de plagiat pot fi retinute.

P. 160 : traducere identica de la I. Diaconu, p. 76 (5 randuri).

P. 161 : traducere identica I. Diaconu, p. 76 (5 randuri).

P. 161 : traducere identica I. Diaconu, p. 76 (6 randuri).

P. 162 : traducere identica I. Diaconu, p. 76 (8 randuri).

P. 162 : traducere identica I. Diaconu, p. 77 (4 randuri) urmate de un pasaj personal si inca 3 randuri de plagiat. Dar dezvoltarea argumentelor de catre domnul Ponta permite sa se clarifice regulile aplicabile in aceasta parte, chiar daca schema stabilita de dl I. Diaconu este urmata, ea esta imbogatita cu elemente personale si exemple. Nu e caz de plagiat.

P. 165-166 : traducere identica I. Diaconu, p. 77-78 (doua pagini, deci echivalent la 50 de randuri). O parte din reluare este de inteles, aici este reluarea definitiei specifice data de text, dar este bine formalizata de utilizarea de ghilimele si litere italice si in cartea lui I. Diaconu si in teza. Aceasta identitate totala demonstreaza ca sursa originala, cartea dlui I. Diaconu a fost

voluntar ocultata in teza (Ce ironie, in partea consacrata elementului moral al infractiunii *mens rea* !).

P. 167 : traducere identica I. Diaconu, p. 79 (10 randuri), dar nu poate fi considerat plagiat, caci este vorba de admisibilitatea actiunilor. Alte formulari sunt greu posibile.

P. 169 : idem.

P. 172- 173 : traducere identica I. Diaconu, p. 80-81 (18 randuri).

Un pasaj personal urmat de 30 randuri de plagiat.

P. 216-219 : o subdiviziune care este copia integrala a unei sub-parti din cartea dlui I. Diaconu, p. 88-90 (78 de randuri, aproape trei pagini pline !). Totul e identic, de la titlul utilizat pana la ordinea cuvintelor, frazelor, paragrafelor.

P. 219 : parte asupra competentei *ratione temporis*. Identitate de 3 randuri, dar plagiatul nu poate fi retinut caci est vorba de o afirmatie generala care exista in numeroase articole care au fost scrise asupra acestui subiect.

P. 221 : traducere identica I. Diaconu, p. 91 (3 randuri).

P. 221- 225: traducere identica I. Diaconu, p. 91-94, plagiat in titlu, in ordinea frazelor si a paragrafelor. Doua diferente pot fi semnalate fata de original. Un paragraf si-a schimbat locul, este intercalat intre alte doua paragrafe fata de carte, dar formularea ramane identica. Partea asupra responsabililor este introdusa de o fraza generala care constituie un aport personal al autorului tezei de aproape zece cuvinte. In cartea dlui I. Diaconu e un pasaj de 9 randuri care nu a fost tradus. Plagiatul este vadit, in ciuda acestor nuante minore, pentru ca autorul preia aceleasi idei, aceiasi termeni si tranzitii, aceleasi formulari de stil : « cunoscut faptul ca », este adevarat », « in acelasi timp trebuie subliniat faptul ca », « ar fi paradoxal », « fara a comenta baza acestei propuneri », « mai mult ». Echivalentul a 120 de randuri.

P: 226-227 : traducere identica I. Diaconu, p. 94-95. Identitatea e stabilita in fond si forma caci poarta asupra structurii demonstratiei juridice, dar si asupra formularii. Din 45 de randuri copiate, 5 nu pot fi imputate autorului tezei, pentru ca e vorba de dispozitii conventionale care au fost reluate. Dar locul lor, ca si formula de introducere sunt identice a cele utilizate in carte.

P. 231-234 : *copy-paste* carte dl Cretu, p. 225-228. Identitate de titlu, constructie logica, ordine a frazelor. Chiar si citarea utilizata si formalizata in cartea dlui Cretu este reluata identic in teza, in acelasi loc. 125 de randuri de plagiat.

P. 234 : introducerea definitiei juridice a genocidului prin statutul CPI. Este cu siguranta un aport personal (cartea dlui Cretu a fost publicata in 1996 cand statutul nu exista inca) care se rezuma la introducerea articolului indicat, intre ghilimele, utilizare de litere italice, fara nici o apreciere personala si care reia sursa conventionala indicata in cartea dlui Cretu (Conventia din 1948). Locul in care este introdusa definitia demonstreaza ca, chiar daca sursa indicata e diferita, demonstratia juridica reia fidel si identic cartea dlui Cretu (p. 228).

P. 235-239 : *copy-paste* carte Cretu, P. 228-232 . Este un ansamblu de 145 de randuri total identice cu originalul.

P. 239 : *copy-paste* carte dl Cretu, p. 234 (6 randuri).

P. 239 (in fine)- 241 : *copy-paste* carte Cretu, p. 234-236. Ordinea paragrafelor, frazele si cuvintele sint identice, fara nici o referire sau indicare a sursei, iar aici nu e o expunere de reguli juridice, ci o parte de analiza juridica. 45 de randuri de plagiat.

P. 241 : reluare identica a unei sectiuni din cartea dlui Cretu, P. 221-225 intitulata « Conceptul de crime impotriva umanitatii ». Ordinea frazelor, paragrafelor, cuvintele utilizate sunt identice, fara nici o indicatie sau referinta. Doua observatii aici. Aproape 20 de randuri sunt consacrate textelor internationale si este prezent un lung citat de articol. Daca articolul nu poate fi modificat, lista textelor internationale e identica sursei originale ocultate. In cadrul listei continand comportamentele proscrise exista adaugari personale despre unele comportamente. Au fost copiate aproape 150 de randuri, dar 20 trebuie eliminate din calificarea de plagiat (sunt alte citate perfect formalizate). Procedul de plagiat e evident nu numai in fraze, cuvinte, paragrafe, dar chiar si in utilizarea caracterelor. Dl. Cretu a vrut sa subinieze unele caracteristici, si a ales sa le scrie in text cu caractere ingrosate, ceea ce a fost reprodus identic in teza.

P. 247 : traducere identica I. Diaconu, p. 101, dar intr-un mod personalizat. Notiunea juridica e exploatata in mod personal. Nu poate fi calificat drept plagiat.

P. 247 : 3 paragrafe de traducere identica din I. Diaconu, P. 102 cu privire la definitii juridice (18 randuri).

P. 248 : idem pentru 1 §, p. 103 traducere identica I. Diaconu (8 randuri).

P. 248 (in fine)-249 : traducere identica I. Diaconu, p. 104. Definitii juridice retinute sunt identice. Insa un paragraf constituie un aport personal, iar ordinea paragrafelor a fost modificata pentru 3 dintre ele (24 de randuri).

P. 249-253 : *copy-paste* din cartea ldui Cretu, p. 161-163. Ordinea e identica, argumentele juridice si aprecierea lor. Plagiat evident de 105 randuri.

P. 253-255 : *copy-paste* Cretu, p. 205-206 (circa 50 de randuri, dintre care a fost dedusa o lista de conventii internationale).

P. 255-265 : *copy-paste* Cretu, p. 206-215. Sint 10 pagini care reiau in mod identic planul, definitia, ordinea paragrafelor, a frazelor, a cuvintelor fara nici o diferenta. Echivalentul a 300 randuri de plagiat.

P. 265-267 : *copy-paste* Cretu p. 218-219, circa 50 de randuri identice cu originalul.

P. 298-303 : traducere identica I. Diaconu, 144-151, cateva paragrafe au fost suprimate in teza, dar argumentele, formularea, aprecierea juridica (cuvinte, fraze, idei) sunt identice. Circa 150 de randuri.

Notele explicative din subsolurile de pagina :

p. 67 : prima nota, respectand metoda academica clasica.

P. 79 : nota n° 15, dar nu e nici o nota intre acestea doua !!!

P. 148 : notele 2 si 3!

- P. 151 : nota 4, trimitere la o sectiune a tezei.
P. 152 : nota 5 – o precizare asupra unei notiuni, nu e o referinta.
P. 164 : nota 5, referire la o acuzatie, nota 6 este un articol din Codul penal francez.
P. 174 : nota 1 (?) precizand capitolul citat.
P. 230 : nota explicand afacerea Pinochet.
P. 270 : trimitere la un text.
P. 280 : nota explicand o speta.
P. 289 : notele 10 si 11 cu o speta citata si o trimitere la un capitol al tezei.

Bibliografie

Doua carti plagiate sunt citate (dl Dumitru Diaconu si dl Ion Diaconu)
Cartea dlui CRETU nu e citata deloc.
Prefata dlui DUCULESCU nu e citata deloc.

IV. OBSERVATII INTERMEDIARE

Lectura detaliata a tezei supusa expertizei impune trei observatii de natura generala.

In primul rand, autorul a plagiat patru surse majore : V. CRETU, D. DIACONU, I. DIACONU (chiar daca originalul e scris in limba engleza), V. DUCULESCU (prefata cartii dlui D. Diaconu).

Autorul tezei a « imprumutat » de la acesti autori nu numai idei juridice, dar si formularea lor. Exista identitate intre ordinea paragrafelor, a frazelor, a cuvintelor, ceea ce conduce la identitatea ideilor astfel formulate. Figurile de stil, tranzitiile, dar si interogatiile proprii ale autorilor originali sunt reproduse in mod identic. Analiza detaliata demonstreaza ca autorul tezei a copiat nu numai texte in romana, dar si textul in engleza al dlui I. Diaconu, care este reprodus ca o simpla traducere, fara nici un aport personal, ceea ce demonstreaza plagiatul.

Lectura tezei si comparatia cu cele patru surse originale ocultate conduc la urmatoarea constatare :

- circa 2450 de randuri din teza (aceasta cifra reprezinta suma tuturor concordantelor anterior mentionate) sunt copiate din aceste patru surse. Calculul a fost facut pe baza identitatii de idei si limbaj si deduce trimiterile facute la conventii internationale sau hotarari judecatoresti, pentru care referirile sint identice de la un autor la altul, fara ca aceasta sa reprezinte un caz de plagiat. Insa, prezentarile facute retinand aceleasi introduceri, analize, tranzitii, ordine de prezentare, figuri de stil, au fost retinute in cadrul plagiatului.
- Circa o suta de pagini (mai exact 98 de pagini) din teza sunt plagiate din cele patru surse ocultate. Acest calcul se bazeaza pe numarul total de randuri plagiate impartit la numarul de randuri pe pagina. In ansamblul unei teze, se calculeaza, in medie, 25 de randuri pe pagina, ceea ce

permite si luarea in seama aceasta permite de a lua in calcul a titlurilor, a subdiviziunilor si punerea in forma. Nu este nici o contradictie intre acest calcul si lectura comparata a tezei care a retinut pentru unele pagini pline, fara nici un fel de subdiviziune, 30 de randuri pe pagina, caci acel calcul vizeaza pagina fara niciun spatiu de prezentare).

- O treime din teza este plagiat, caci provine direct din surse originale ce au fost oculte, prezentand o similitudine perfecta cu acestea.

In al doilea rand, autorul tezei nu respecta regulile in vigoare in mediul academic. Citatele trebuiesc formalizate aplicind unele reguli : utilizare de ghilimele, precizarea sursei de referinta, fie in josul paginii intr-o nota de subsol, fie intre paranteze ; eventual, poate fi utilizat un stil sau o polita tipografica diferita. Autorul tezei respecta aceste reguli pentru unele citate : citate din persoanele care au participat la procesul de la Nuremberg, numeroase declaratii ale personalitatilor politice. Din pacate, oculteaza total cele patru surse plagiate si omite sa pune pasajele intre ghilimele, sa indice referintele sau sa mentioneze in orice fel autorii intelectuali ai ideilor plagiate. Totusi, acest mod de a proceda nu se datoreaza necunoasterii regulilor, din moment ce numeroase citate sunt perfect formalizate (ex. p. 15 si 16). Aceasta demonstreaza in mod vadit ca autorul cunoaste regulile academice, pe care le transgreseaza in perfecta cunostinta de cauza.

O mare dezordine poate fi observata in privinta notele de subsol. Pentru intreaga teza, nu exista decat circa 15 note ! In plus se trece de la nota 1 direct la nota 15, fara nici o explicatie. Unde sunt notele intermediare ? Ce contineau ? Notele care au fost conservate nu contin nici o referinta doctrinala, trimit la alte sectiuni din teza sau expliciteaza unele spete.

In al treilea rand, bibliografia selectiva nu permite disiparea dubiului cu privire la metoda utilizata pentru plagiat din mai multe motive. *Primo*, printre sursele exploatate si copiate in mod identic, numai doua sunt indicate in bibliografia selectiva (D. Diaconu et I. Diaconu). Prefata D. Duculescu si cartea D. Cretu nu figureaza, aceste surse fiind total negate si oculte. *Secundo*, citarea unei carti in lista bibliografica finala nu este suficienta atunci cind citatele sunt facute in mod identic, aceasta necesita utilizarea ghilimelelor si a unor referinte precise. *Tertio*, specificitatea domeniului juridic necesita sa se faca trimiteri la unele texte juridice, articole, conventii pentru care aportul personal nu poate fi decat foarte limitat. Articolele din conventii internationale sau paragrafele din hotararile judecatoresti sunt citate de o maniera identica de toti autorii. In acest caz, nu se poate vorbi de plagiat, ci de referinta comuna. Dimpotriva, din moment ce sunt reproduse liste de conventii internationale in aceasi ordine, cu aceleasi referinte si analize ca si in sursa originala oculta, aceasta poate constitui un caz de plagiat. Lectura si analiza prezentei teze tin cont de aceste particularitati si nu retin in cadrul plagiatului decit ideile imprumutate de la autorii lor fara referinte adecvate, dar sustrag referintele juridice normale.

V. CONCLUZIE

Conform cu originalul

În concluzie, lectura atentă a celor 432 de pagini permite observarea în numeroase ocazii a unor pasaje frecvente și abundente, împrumutate de la alți autori, fără nici o trimitere la original. Ghilimele, care sunt de rigoare în cadrul citatelor, și indicarea sursei citatului, sunt în general absente din teza supusă expertizei. Ținând cont de frecvența acestor « împrumuturi », se poate ajunge la concluzia că o parte substanțială din teza prezentată și susținută de domnul Victor Ponta nu îi aparține, căci autorul ei și-a însușit într-o manieră necinstită afirmații care nu îi aparțin, ceea ce constituie, conform definiției general admise², plagiat, faptă care se pedepsește în cea mai mare parte a legislațiilor.

Doa observații complementare pot fi aduse :

- teza domnului Victor Ponta comportă și numeroase citate corect realizate prin utilizarea ghilimelelor și a literor italice, însă nici un citat nu oferă indicații asupra textului din care este extras, or un autor trebuie să furnizeze cititorului referințe precise asupra textelor citate, așa cum rezultă din toate principiile unanim admise în cadrul comunității academice la nivel internațional.
- Faptul că unele articole sau cărți plagiate de Domnul Victor Ponta figurează în « bibliografia selectivă » nu poate conduce la concluzia că astfel ar fi fost respectate aceste principii, general admise în această materie.³

Prin urmare, lectura tezei domnului Victor Ponta supusă expertizei noastre a făcut să apară, de o manieră clară și indiscutabilă, numeroase încălcări ale eticii universitare, constituind un plagiat vadit.

COMISIA DE EXPERTIZA

VLAD CONSTANTINESCO

CLAUDIA GHICA-LEMARCHAND

² « Plagiul se produce de fiecare dată când un autor preia o frază, o idee de la un alt autor și și-o însușește. »
« Chaque fois qu'un auteur prend une phrase, une idée d'un autre auteur et se l'approprie, il y a plagiat. »
Michèle Bergadaa, Le fil de Paris I, Le Journal de Paris I – Panthéon – Sorbonne, n° 9 mars 2011, p. 4.

³ Sistemul anglo-american de citat, o referință în bibliografia generală (un exemplu fictiv : GRAMMONT, J : The Specific Performance in German Law, IJCL 2009, p. 555), și nota în josul paginii cu o trimitere la bibliografia generală (exemplu fictiv : (note (1) Cf. GRAMMONT, J, (2009)), nu a fost utilizat de Domnul Victor PONTA.

Conform cu originalul

SIMINA TANASESCU

Conform cu originalul

Raport

cu privire la suspiciunea de plagiat privind teza de doctorat întocmită de dl. Victor Viorel Ponta
cu titlul **Curtea Penală Internațională**

Subsemnații,

Prof. univ. dr. Florin Streteanu de la Facultatea de Drept a Universității Babeș-Bolyai,

Prof. univ. dr. Valentin Constantin de la Facultatea de Drept a Universității de Vest din
Timișoara și

Prof. univ. dr. Dan Claudiu Dănișor de la Facultatea de Drept a Universității din Craiova,

numiți ca membri ai comitetului de experți desemnat de Comisia de Științe Juridice a CNATDCU,
examinând teza de doctorat și celelalte materiale puse la dispoziție, constatăm următoarele:

I. Procedura

Domnul Victor Viorel Ponta a susținut lucrarea supusă analizei ca teză de doctorat,
realizată sub conducerea domnului prof. univ. dr. Adrian Năstase, la Universitatea din București,
în anul 2003.

Comitetul de experți care realizează acest raport a primit teza domnului Victor Viorel
Ponta, corespondența Universității din București cu Ministerul Educației și Cercetării Științifice și
raportul Comisiei de Etică a Universității din București, care a avut la bază raportul următorilor
specialiști în drept: prof. univ. dr. Elena Simina Tănăsescu – Universitatea din București, prof.
univ. dr. Claudia Ghica Lemarchand - Universitatea Paris XII și prof. univ. dr. Vlad
Constantinesco, Universitatea din Strasbourg.

Analizând actele puse la dispoziția noastră, considerăm următoarele:

II. Fondul lucrării susținută ca teză de doctorat de domnul Victor Viorel Ponta

O lectură, fie ea și rapidă, a lucrării prezentată ca teză de doctorat de domnul Victor Viorel
Ponta nu lasă nicio îndoială cu privire la faptul că lucrarea analizată se situează cu mult sub
standardele minimale pentru o lucrare de doctorat.

Prima etapă a oricăre cercetări științifice o reprezintă documentarea. În acest caz
documentarea a fost realizată la un nivel care este sub standardele minime ale unei teze de
doctorat. Prezentarea unei simple "bibliografii selective", fără indicarea exactă a modului în care a
fost valorificată aceasta, nu este uzuală pentru o lucrare de doctorat în drept. Oricum, o bibliografie
selectivă presupune prezentarea titlurilor celor mai importante pentru obiectul lucrării și care au
fost validate de comunitatea academică, iar autorul lucrării analizate oferă o bibliografie selectivă
extrem de sumară și aparent haotic realizată.

Conform cu originalul

În aceste condiții, pot fi imaginate doar două posibile explicații. Fie este vorba de o lucrare de o originalitate absolută, fie suntem în prezența unei încălcări flagrante a normelor de etică academică privitoare la redactarea unei lucrări științifice.

III. Suspiciunea de plagiat

Din păcate, în cazul lucrării prezentată de domnul Victor Viorel Ponta ca teză de doctorat explicația caracterului sumar ori inexact al indicațiilor bibliografice este încălcarea normelor de etică academică, fapt susținut și de Raportul întocmit de cei trei experți desemnați de Universitatea din București, care consideră că teza realizată de domnul Ponta este un "plagiat vădit".

În condițiile în care acest raport a stat la baza sesizării adresate CNATDCU, verificarea întreprinsă de noi s-a concentrat pe examinarea acestuia, a tezei și a lucrărilor din care s-au preluat cele mai multe pasaje.

Această verificare ne-a permis să constatăm că Raportul furnizat Universității din București de cei trei experți a fost scrupulos întocmit și că toate datele factuale menționate de acesta se confirmă. Pe baza unui calcul efectuat cu rigoare, experții concluzionează că "o treime din teză este plagiată, căci provine direct din surse originale ce au fost oculate, prezentând o similitudine perfectă cu acestea".

Deși avem bănuiala că în teză există și alte pasaje preluate fără citare din diverși autori (ex. Gr. Geamănu, Anne-Marie La Rosa), și în condițiile în care sursele plagate de domnul Victor Viorel Ponta au, la rândul lor, indicații bibliografice sumare, timpul scurt acordat pentru întocmirea prezentului raport nu ne-a permis să facem și aceste verificări.

Chiar dacă suspiciunea noastră nu s-ar confirma, situația nu se schimbă, elementele de plagiat identificate în raportul Comisiei Universității București și confirmate de noi sunt suficiente pentru a proba că lucrarea de față încalcă flagrant etica academică. De aceea, fără a mai relua în prezentul raport datele din Raportul comisiei de Etică a Universității din București, precizăm că ne însușim în totalitate concluziile respectivului raport și atestăm corectitudinea sa.

IV. Propuneri

Având în vedere că lucrarea prezentată de domnul Victor Viorel Ponta ca teză de doctorat nu respectă standardele de etică a cercetării științifice, propunem retragerea titlului de doctor în drept, în baza art. 170 din Legea nr. 1 din 2011.

Prof. univ. dr. Florin Streteanu

Prof. univ. dr. Valentin Constantin

Prof. univ. dr. Dan Claudiu Dănișor

25.06.2016

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

Conform cu originalul

DIRECȚIA GENERALĂ ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR
Secretariatul tehnic CNATDCU

Nr. 38126/07.07.2016

În conformitate cu prevederile art. 23 din Anexa nr. 2 la Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, aprobat prin OMENCȘ nr.3482/2016, se prezintă decizia CNATDCU consemnată în Procesul verbal a Consiliului General al CNATDCU reunit în ședința de lucru din data de 30.06.2016, aceasta fiind următoarea:

"Domnul academician Viorel BARBU, președinte CNATDCU, supune la vot următoarea propunere a comisiei de lucru: "având în vedere că lucrarea prezentată de domnul Victor Viorel Ponta ca teză de doctorat nu respectă standardele de etică a cercetării științifice, propunem retragerea titlului de doctor în drept, în baza art. 170 din Legea nr. 1 din 2011". Consiliul General aprobă retragerea titlului de doctor cu 21 voturi pentru (din membri prezenți), 10 voturi pentru (videoconferință), 3 voturi pentru (acordate electronic), 1 abținere, 0 împotrivă".

Coordonator al secretariatului tehnic CNATDCU,

Ion CIUCĂ

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Secția de Contencios Administrativ și Fiscal

Decizia nr. 3915/2024

Conform cu originalul

Ședința publică din data de 18 septembrie 2024

Asupra cererii de revizuire de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

I. Circumstanțele cauzei

1.1. Obiectul cererii de chemare în judecată

Prin cererea de chemare în judecată, reclamantul A. a solicitat instanței, în contradictoriu cu pârâtul Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, să dispună (i) anularea Ordinului Ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. X/01.08.2016, privind luarea măsurilor prevăzute de art. 170 din Legea nr. 1/2011 (urmare a soluționării unor sesizări referitoare la nerespectarea standardelor de calitate sau etică profesională, inclusiv cu privire la existența plagiatului în cadrul tezei de doctorat prin care s-a dispus retragerea titlului științific de doctor în domeniul drept, conferit reclamantului prin Ordinul Ministrului Educației, Cercetării și Tineretului nr. X din 15.12.2003); pe cale de consecință, (ii) prin raportare la prevederile art. 18 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, constatarea nelegalității operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii Ordinului Ministrului nr. X/01.08.2016 (constând în operațiunile și actele succesive nelegale efectuate de către Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare și de către pârât pentru sancționarea reclamantului prin emiteria ordinului a cărui anulare se solicită).

1.2. Hotărârea instanței de fond

Prin sentința nr. 363 din data de 7 februarie 2017 a Curții de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal s-a respins excepția inadmisibilității, respectiv s-a respins acțiunea formulată de reclamantul A., în contradictoriu cu pârâtul Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, ca neîntemeiată.

1.3. Calea de atac exercitată

Împotriva acestei sentințe, reclamantul A. a declarat recurs, criticând hotărârea atacată, ca nelegală, în raport de motivul de casare/nelegalitate prevăzut de dispozițiile art. 488 alin. (1) pct. 8 C. proc. civ.

1.4. Decizia instanței de recurs

Prin decizia civilă nr. 3466 din 13 iulie 2020, pronunțată în dosarul nr. x/2/2016, Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal a respins, ca nefondat, recursul declarat de reclamantul A. împotriva sentinței civile nr. 363 din 07 februarie 2017, a Curții de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

II. Motivele și temeiul legal al cererii de revizuire

2.1 Împotriva acestei decizii, recurentul-reclamant A. a promovat calea de atac a revizuirii, întemeiată pe dispozițiile art. 509 alin. (1) pct. 11 C. proc. civ., solicitând admiterea cererii de revizuire, în raport de decizia nr. 364/2022, pronunțată de Curtea Constituțională, referitoare la admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1/2011, în sensul admiterii recursului declarat împotriva sentinței nr. 363 din 7 februarie 2016, pronunțate de Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, în dosarul nr. x/2/2016, casarea în parte a sentinței atacate, în sensul admiterii cererii de chemare în judecată având ca obiect anularea Ordinului Ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. X/01.08.2016 privind luarea măsurilor prevăzute de art. 170 din Legea nr. 1/2011 și, prin raportare la prevederile art. 18 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, constatarea nelegalității operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii Ordinului ministrului nr. X/01.08.2016.

În susținerea căii extraordinare de atac promovate, revizuentul a arătat, în esență, că, în speță, sunt întrunite condițiile pentru admiterea cererii, întrucât decizia nr. 3466 din 13 iulie 2020 a rămas definitivă anterior pronunțării deciziei nr. 364 din 8 iunie 2022, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea educației naționale nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial nr. 831 din 24 august 2022, prin care Curtea Constituțională a României a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea educației naționale nr. 1/2011 sunt constituționale, în măsura în care se referă la retragerea titlului de doctor care nu a intrat în circuitul civil și nu a produs efecte juridice.

A mai arătat că obiectul cererii de chemare în judecată îl constituie anularea Ordinului nr. X/2016, emis în temeiul dispozițiilor art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea educației naționale nr. 1/2011, față de care a formulat excepția de neconstituționalitate în dosarul nr. x/2/2016.

Curtea Constituțională a fost sesizată cu soluționarea excepției menționate în dosarul nr. xD/2021, pronunțându-se asupra neconstituționalității textului de lege menționat ulterior rămânerii definitive a deciziei nr. 3466 din 13 iulie 2020.

Mai arată revizuentul că titlul științific de doctor acordat prin Ordinul Ministrului nr. X/2003, act administrativ individual, a intrat în circuitul civil și a produs efecte juridice, sub aspectul emiterii Deciziei Baroului București din 7 ianuarie 2005 de primire în profesia de avocat cu scutire de examen, conform art. 16 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 51/1995; de asemenea, în temeiul titlului de doctor a dobândit gradul didactic de conferențiar universitar, desfășurând activitate didactică.

În consecință, este îndeplinită condiția de admisibilitate, prevăzută de art. 509 alin. (1) pct. 11 C. proc. civ., a cererii de revizuire formulate împotriva unei hotărâri definitive, întrucât Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra excepției de neconstituționalitate invocate în cauză, declarând neconstituționale prevederile art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1/2011, care au făcut obiectul sesizării instanței de control constituțional.

A mai susținut revizuentul că prin Ordinul nr. X/2016 intimatul a realizat o revocare administrativă a propriului act administrativ.

În raport de considerentele deciziei nr. 364/2022 a Curții Constituționale, nelegalitatea Ordinului nr. X/2016 este determinată de faptul că Ordinul nr. X/2003 a intrat în circuitul civil și a produs efecte juridice, conform celor enunțate anterior, aspect de natură să atragă, pe cale de consecință, nelegalitatea și netemeinicia deciziei nr. 3662/2020, pronunțate de Înalta Curte, motiv pentru care se impune schimbarea acesteia, în sensul admiterii cererii de recurs și casării sentinței civile nr. 363/2016.

2.2. Apărările intimatului

Intimatul Ministerul Educației a solicitat prin întâmpinare să fie respinsă cererea de revizuire, ca inadmisibilă, întrucât excepția de neconstituționalitate admisă prin decizia nr. 364/2022 a Curții Constituționale nu a fost invocată în dosarul care face obiectul cererii de revizuire. Totodată, susține că atât Ordinul nr. X/2016, cât și operațiunile administrative care au stat la baza emiterii acestuia, au respectat prevederile legale în vigoare la momentul adoptării acestora.

II. Considerentele Înaltei Curți asupra cererii de revizuire

Examinând cererea de revizuire în raport de temeiul de drept indicat, precum și de înscrisurile depuse la dosar, Înalta Curte reține următoarele:

Conform art. 509 alin. (1) pct. 11 C. proc. civ. [forma în vigoare la data începerii procesului, în acord cu art. 25 alin. (1) C. proc. civ.]: „Revizuirea unei hotărâri pronunțate asupra fondului sau care evocă fondul poate fi cerută dacă: (...) 11. după ce hotărârea a devenit definitivă, Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra excepției invocate în acea cauză, declarând neconstituțională prevederea care a făcut obiectul acelei excepții”, cu mențiunea că prin decizia Curții Constituționale a României (CCR) nr. 866 din 10 decembrie 2015 s-a decis că sintagma „pronunțate asupra fondului sau care evocă fondul” din cuprinsul dispozițiilor art. 509 alin. (1) C. proc. civ. este neconstituțională, cu referire la motivul de revizuire prevăzut la pct. 11 din cuprinsul acestora”.

Fiind o cale de atac extraordinară, de retractare, comună și nesuspensivă de executare, revizuirea se poate exercita numai în cazurile și în condițiile expres prevăzute de lege.

Raportat la art. 509 alin. (1) pct. 9 C. proc. civ., va fi incident un astfel de motiv de revizuire atunci când, după ce hotărârea instanței judecătorești a rămas definitivă, a intervenit prin decizie a Curții Constituționale declararea ca neconstituțională a prevederilor legale care a făcut obiectul excepției de neconstituționalitate, invocată în acea cauză.

Verificând incidența acestor prevederi în prezenta cauză, Înalta Curte constată că obiectul dosarului nr. x/2/2016, finalizat cu decizia a cărei revizuire se solicită, a fost reprezentat de contestarea Ordinului ministrului educației naționale și cercetării științifice (Ordinul M.E.N.C.S.) nr. X din 1 august 2016, precum și a legalității operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii ordinului litigios, în condițiile art. 18 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Prin art. 1 al actului administrativ contestat, intitulat „Ordin privind luarea măsurilor prevăzute la art. 170 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, urmare a soluționării unor sesizări referitoare la nerespectarea standardelor de calitate sau de etică profesională, inclusiv cu privire la existența plagiatului în cadrul unei teze de doctorat”, s-a dispus: „Se retrage titlul științific de doctor în domeniul drept, acordat domnului A. de către Universitatea X., conferit prin Ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. X din 15.12.2003”.

Așadar, temeiul de drept primordial al emiterii ordinului a fost reprezentat de dispozițiile art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea educației naționale nr. 1/2011, fiind indicată și „[decizia] finală a Consiliului General al C.N.A.T.D.C.U. din data de 27.06.2016, înregistrată la M.E.N.C.S. cu nr. 39743 din 01.08.2016, prin care s-a confirmat că teza de doctorat elaborată de domnul A. nu respectă standardele de etică a cercetării științifice, propunându-se, în consecință, retragerea titlului de doctor în drept, în baza art. 170 din Legea educației naționale nr. 1/2011”.

Din analiza înscrisurilor atașate în dosar a rezultat că la baza deciziei menționate anterior a stat și «raportul cu privire la suspiciunea de plagiat privind teza de doctorat întocmită de dl A., cu titlul „Curtea penală Internațională», din ale cărei mențiuni pot fi reținute următoarele: «în cazul lucrării prezentate de domnul A., ca teză de doctorat, explicația caracterului sumar ori inexact al indicațiilor bibliografice este încălcarea normelor de etică academică, fapt susținut și de raportul întocmit de cei trei experți desemnați de Universitatea X., care consideră că teza realizată de domnul A. este un „plagiat vădit”. În condițiile în care acest raport a stat la baza sesizării adresate C.N.A.T.D.C.U., verificarea întreprinsă de noi s-a concentrat pe examinarea acestuia, a tezei și a lucrărilor din care s-au preluat cele mai multe pasaje. (...) Elementele de plagiat identificate în raportul Comisiei Universității X. și confirmate de noi sunt suficiente pentru a proba că lucrarea de față încalcă flagrant etica academică.»

Prin sentința civilă nr. 363 din 7 februarie 2017, pronunțată de Curtea de Apel București, Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal, în dosar nr. x/2/2016, rămasă definitivă prin decizia civilă nr. 3466 din 13 iulie 2020, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Înalta Curte reține că pe parcursul soluționării căii extraordinare de atac a recursului, la data de 24 octombrie 2019, recurentul-reclamant a ridicat excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1/2011, solicitând, în acest sens, sesizarea Curții Constituționale a României.

Prin încheierea din 13 iulie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal s-a dispus respingerea, ca neîntemeiată, a cererii formulate de petentul A., de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1/2011.

Revizuentul A. a formulat recurs împotriva încheierii din 13 iulie 2020, înregistrat în dosarul nr. x/2/2016/a1, soluționat de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, prin decizia nr. 1324 din 3 martie 2021, în sensul admiterii căii de atac respective, casării încheierii din 13 iulie 2020 și, în rejudicare, admiterea cererii formulate de recurentul-reclamant A. și sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1/2011.

În considerentele deciziei nr. 1324 din 3 martie 2021 s-a constatat că fiind întrunite cumulativ condițiile de admisibilitate ale excepției de neconstituționalitate, arătându-se că «este îndeplinită cerința legăturii cu pricina ce se judecă, impusă de art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, având în vedere că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1/2011 reprezintă temeiul de drept în raport de care s-a dispus retragerea titlului științific de doctor aplicat de către Ministerul Educației pentru nerespectarea standardelor de calitate sau de etică profesională la momentul elaborării tezei de doctorat, respectiv la momentul emiterii actului administrativ constând în ordin de ministru».

Cererea recurentului-reclamant A., de sesizare cu acea excepție de neconstituționalitate, s-a înregistrat pe rolul Curții Constituționale a României, sub dosar nr. xD/2021.

Prin decizia nr. 121 din 7 martie 2024, Curtea Constituțională a României a dispus în sensul: „Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea educației naționale nr. 1/2011, excepție ridicată de A., în dosarul nr. x/2/2016/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal.”.

În considerentele acestei decizii s-au arătat expres și următoarele:

„42. Prin Decizia nr. 585 din 24 noiembrie 2022, (...), Curtea a reținut, referitor la exercitarea căii de atac a revizuirii în situația soluției de respingere, ca devenită inadmisibilă a excepției, următoarele: deși în cauză se va pronunța o soluție procedurală de respingere ca devenită inadmisibilă a excepției, se impune precizarea că, potrivit jurisprudenței constituționale în materie, decizia de admitere constituie, și în prezenta cauză, motiv de revizuire a hotărârii instanței judecătorești dacă litigiul a fost definitiv soluționat în timp ce excepția de neconstituționalitate se afla, spre soluționare, pe rolul Curții Constituționale, deoarece aceasta a fost ridicată anterior publicării deciziei de admitere în Monitorul Oficial al României, Partea I. În consecință, soluția procedurală pronunțată în cauza de față nu împiedică, ci, din contră, dă posibilitatea valorificării deciziei de admitere menționate în condițiile arătate (...)

43. În aceste condiții, potrivit celor reținute prin Decizia nr. 585 din 24 noiembrie 2022, antereferită, precum și jurisprudenței Curții reprezentată, de exemplu, prin Decizia nr. 22 din 21 ianuarie 2015, (...), Decizia nr. 364 din 8 iunie 2022 va putea constitui motiv de revizuire, conform art. 509 alin. (1) pct. 11 C. proc. civ.”. [s.n.]

Faptul că excepția de neconstituționalitate invocată de recurentul-reclamant a fost respinsă, ca inadmisibilă, nu împiedică admisibilitatea cererii de revizuire formulate în cauza de față, deoarece textul de lege vizat de această excepție fusese declarat neconstituțional prin decizia nr. 364/2022, aspect învederat, în mod explicit, și în decizia Curții Constituționale nr. 121/2024.

În continuare, instanța de revizuire subliniază că un temel esențial pentru emiterea Ordinului litigios nr. X din 1 august 2016 l-a reprezentat art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea educației naționale nr. 1/2011, text potrivit căruia: „În cazul nerespectării standardelor de calitate sau de etică profesională, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, pe baza unor rapoarte externe de evaluare, întocmite, după caz, de C.N.A.T.D.C.U., de C.N.C.S., de Consiliul de etică și management universitar sau de Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării, poate lua următoarele măsuri, alternativ sau simultan: (...) b) retragerea titlului de doctor; (...)” (forma în vigoare la data ordinului litigios).

Totodată, printre criticile dezvoltate de recurentul-reclamant în conținutul cererii de recurs îndreptate împotriva sentinței civile nr. 363 din 7 februarie 2017, referitoare la motivul de nelegalitate prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 C. proc. civ., s-a invocat, în esență, o pretinsă încălcare și aplicare greșită a legii, deoarece prima instanță ar fi reținut dreptul intimatului-pârât Minister de a revoca, pe cale administrativă, un act administrativ care a intrat în circuitul civil și a produs efecte juridice.

Critica respectivă a fost respinsă de instanța de recurs prin decizia nr. 3466 din 13 iulie 2020, care, în raționamentul său juridic, a indicat ca temel al actului administrativ litigios și dispozițiile art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1/2011, realizând concomitent o analiză asupra considerentelor deciziei Curții Constituționale a României nr. 624/2014.

În contextul evocat anterior, Înalta Curte reține că art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1/2011 reprezintă esența capătului de cerere privind anularea ordinului litigios, precum și a recursului formulat de reclamantul A. sub acest aspect, dar și fundamentul competenței ministrului educației naționale și cercetării științifice de a emite actul administrativ contestat.

În acest sens, se impune a fi subliniat art. 1 alin. (1) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, care prevede că: „Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public.”, iar art. 2 alin. (2) lit. c) din același act normativ definește actul administrativ ca fiind „actul unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice”.

Din definiția actului administrativ, astfel cum a fost reglementată de legiuitor, rezultă și regimul său juridic, respectiv condițiile sale de validitate (valabilitate) subsumate principiului legalității, condiții care se subordonează, în esență, obligației ca aceste acte să fie emise cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare.

Observând definiția legală menționată, se deduce că actul administrativ trebuie să fie emis:

- (1) în conformitate cu dispozițiile constituționale, cu legile adoptate de Parlament și cu toate actele normative având forță juridică superioară lui,
- (2) de autoritatea competentă și în limitele competenței sale,
- (3) în forma și cu procedura prevăzută de lege;
- (4) fiind o sumă a tuturor condițiilor de validitate a actului administrativ, legalitatea acestuia implică și oportunitatea sa derivând din capacitatea pe care o are organul care emite respectivul act administrativ de a alege, dintre mai multe soluții posibile și egale în aceeași măsură, pe cea care corespunde cel mai bine interesului public care trebuie satisfăcut.

Așadar, o condiție esențială de validitate a actului administrativ este aceea a respectării de către autoritatea publică a competenței și limitelor acesteia la emiterea/adoptarea unui act administrativ.

Or, prin decizia nr. 121 din 7 martie 2024, Curtea Constituțională a României a indicat, ca temel al exercitării căii de atac a revizuirii, decizia nr. 364 din 8 iunie 2022, prin care a constatat că: „dispozițiile art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea educației naționale nr. 1/2011 sunt constituționale, în măsura în care se referă la retragerea titlului de doctor care nu a intrat în circuitul civil și nu a produs efecte juridice.”. Per a contrario, nu poate interveni retragerea de către autoritatea publică, respectiv Minister, a unui titlu de doctor care a intrat în circuitul civil și a produs efecte juridice, o invalidare a unui astfel de act administrativ putând fi realizată doar prin intermediul acțiunii în anulare exercitată în fața instanței judecătorești.

În Decizia nr. 121/2024, Curtea Constituțională a mai arătat:

25. În motivarea Deciziei nr. 364 din 8 iunie 2022, precitată, Curtea a făcut referire la cele reținute prin Decizia nr. 624 din 26 octombrie 2016 (paragrafele 48 și 49), în care s-a reținut că titlul de doctor este un act cu caracter administrativ și că diploma de doctor, ca înscris certicator al titlului, nu poate fi altceva decât tot un act cu caracter administrativ.

26. De asemenea, Curtea a observat că prevederile art. 1 alin. (6) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1154 din 7 decembrie 2004, constituie consacrarea legislativă a principiului revocabilității actelor administrative, conținând norme de procedură ce instituie calea prin intermediul căreia pot fi supuse controlului de legalitate, la cererea autorității emitente, actele administrative care nu mai pot fi revocate, întrucât au intrat în circuitul civil și au produs efecte juridice. Potrivit acestui text legal, actele administrative care au intrat în circuitul civil și au produs efecte juridice nu mai pot fi revocate de autoritățile emitente, constatarea nulității sau anularea acestora putând fi dispusă numai de instanța judecătorească competentă, prin introducerea unei acțiuni în termen de un an de la data emiterii actului. Principiul revocabilității actelor administrative este, alături de principiul legalității, un principiu de bază al regimului juridic al actelor administrative, având consacrare implicită în art. 21 și 52 din Constituție și suport legal în art. 7 alin. (1) din Legea nr. 554/2004. Jurisprudența a statuat că, în principiu, toate actele administrative pot fi revocate, cele normative oricând, iar cele individuale cu unele excepții; printre actele administrative individuale exceptate se regăsesc și actele administrative care au intrat în circuitul civil și au generat drepturi subiective garantate de lege. Or, titlul științific de doctor este un act administrativ individual care, odată intrat în circuitul civil, produce efecte juridice în materia drepturilor personale, patrimoniale și nepatrimoniale.

27. În acest context constituțional și legal s-a statuat, tot prin Decizia nr. 624 din 26 octombrie 2016, paragraful 50, că o reglementare care stabilește că actul administrativ constatator al titlului științific se anulează de la data emiterii actului de revocare și produce efecte doar pentru viitor constituie o încălcare a irevocabilității actelor administrative individuale, cu consecințe grave asupra drepturilor subiective născute ca urmare a intrării în circuitul civil a respectivului act. Posibilitatea revocării actului administrativ de către autoritatea emitentă încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, induce insecuritate în circuitul civil și lasă la dispoziția subiectivă a autorității emitente existența unor drepturi ale persoanei care a dobândit titlul științific.

28. Curtea a subliniat că, în contextul Deciziei nr. 624 din 26 octombrie 2016, intrarea actului administrativ în circuitul civil și producerea de efecte juridice nu se realizează prin simpla emiterie a ordinului de atribuire a titlului de doctor, ci doar dacă acesta a generat la rândul său raporturi juridice distincte. În acest sens, la paragraful 55 din această decizie, Curtea a reținut că deținerea titlului de doctor poate constitui o condiție pentru accederea într-o funcție, pentru dobândirea unei calități profesionale, a unui statut profesional, iar, uneori, are implicații inclusiv sub aspect patrimonial, acolo unde legiuitorul a înțeles să gratifice persoana care deține titlul de doctor cu sporuri salariale corespunzătoare acestei pregătiri științifice.

29. Prin Decizia nr. 364 din 8 iunie 2022, Curtea a reținut că art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1/2011 reglementează retragerea titlului de doctor, indiferent dacă actul respectiv a intrat sau nu în circuitul juridic și a produs sau nu efecte juridice. Din moment ce organul emitent îl desființează pentru motive anterioare emiterii sale (nerespectarea standardelor de calitate sau de etică profesională), această retragere are natura juridică a unei revocări. Însă principiul revocabilității actelor administrative nu este unul absolut, ci cunoaște și excepții, printre acestea numărându-se și actele administrative individuale care au intrat în circuitul civil și au generat drepturi subiective garantate de lege, care nu pot fi revocate, ci doar anulate de o altă autoritate decât cea emitentă.

30. În consecință, Curtea a reținut că titlul de doctor și diploma de doctor, care au intrat în circuitul civil și au generat drepturi subiective garantate de lege, se încadrează în această categorie, acestea neputând fi revocate.

31. Totodată, Curtea a reținut că retragerea titlului de doctor - act administrativ - care a intrat în circuitul civil și a generat drepturi subiective garantate de lege nu poate lua forma revocării dispuse de instituția emitentă, ci pe cea a anulării, sens în care Curtea, prin Decizia nr. 624 din 26 octombrie 2016, paragraful 51, a impus exigența ca aceasta să se realizeze exclusiv de o instanță judecătorească. Indiferent de denumirea lor, actele administrative, odată intrate în circuitul civil, se anulează de instanța judecătorească, și nu de instituția emitentă, tocmai pentru că ele nu mai pot fi revocate.

32. Dacă principiul revocabilității actelor administrative are o consacrare implicită în art. 21 și 52 din Constituție, excepțiile de la acestea sunt cuprinse, de asemenea, în aceleași prevederi coroborate cu alte valori, exigențe și principii constituționale.

33. În acest sens, Curtea a reținut că art. 1 alin. (5) din Constituție, în componenta de securitate juridică, conturează conținutul și limitele revocabilității actelor administrative. Astfel, odată ce un act administrativ a intrat în circuitul civil și produce efecte juridice, principiul securității juridice interzice revocarea lui chiar de către emitent.

34. Curtea a reținut că trebuie realizată o diferențiere între anularea titlului de doctor de către instanța judecătorească, pe de o parte, și controlul judecătoresc cu privire la revocarea acestui titlu de către organul administrativ emitent, pe de altă parte. Cele două situații evocă ipoteze distincte, conturate după criteriul intrării în circuitul civil și al producerii de efecte juridice.

35. Curtea a reținut că, în cazul în care au intrat în circuitul civil și au produs efecte juridice, atât titlul de doctor, cât și înscrisul constatator pot fi desființate numai prin hotărâre judecătorească, pentru că, altfel, dacă desființarea titlului se lasă la îndemâna instituției emitente a actului, se imprimă și se induce o insecuritate asupra raportului juridic deja stabilit.

36. Pentru toate cele anterior expuse, Curtea a reținut că art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1/2011 încalcă art. 21 și 52, coroborate cu art. 1 alin. (5) din Constituție, cu referire la exigențele constituționale privind limitele principiului revocabilității actului administrativ individual, fiind constituțional numai în măsura în care se referă la retragerea titlului de doctor care nu a intrat în circuitul civil și nu a produs efecte juridice.

37. Prin urmare, Curtea a reținut că este exclusă competența autorității publice emitente de a retrage titlul de doctor care a intrat în circuitul civil și a produs efecte juridice, această competență revenind instanței judecătorești sesizate în condițiile legii generale în materie, respectiv Legea nr. 554/2004. În acest caz, retragerea îmbracă forma anulării actului, caz în care instanța va verifica numai legalitatea parcurgerii procedurii de conferire/atribuire a titlului de doctor și de emitere a diplomei de doctor, fără a avea competența de a evalua ea însăși calitatea lucrării, nivelul științific al acesteia sau caracterul științific al activității deținătorului titlului de doctor.

38. Referitor la critica formulată și în prezenta cauză privind lipsa de rigoare a sintagmei „în cazul nerespectării standardelor de calitate sau de etică profesională”, motivată prin faptul că prin generalitatea sa nu identifică aceste cazuri, în mod concret, în sine și temporal, ceea ce ar fi contrar dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5) în componenta sa privind calitatea legii și ale art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea, Curtea a constatat că sintagma este variabilă în timp pentru că standardele de calitate sau de etică profesională sunt, la rândul lor, variabile, potrivit reglementării normative în vigoare la data conferirii/atribuirii titlului de doctor. Însă, odată ce comisia de doctorat s-a pronunțat, nicio altă comisie nu se poate transforma în cenzorul acesteia, astfel încât să infirme constatările acesteia și să dea un verdict propriu. Cele stabilite de comisia de doctorat și validate de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare sunt aspecte necenzurabile ale actului administrativ emis, întrucât vizează aprecierea valorică a conținutului tezei de doctorat, și angajează răspunderea autorității emitente a actului. O reapreciere axiologică a tezei de doctorat și infirmarea titlului de doctor pe considerente străine principiului legalității creează un veritabil risc la adresa securității juridice.

39. Curtea a mai reținut că, după cum nici instanța judecătorească nu are competența de a statua cu privire la fondul științific al tezei de doctorat elaborate, nici autoritatea emitentă nu are competența de a reaprecia fondul științific al acesteia. Astfel, anularea sau revocarea, după caz, a titlului de doctor/diplomei de doctor nu poate fi realizată pentru aceste aspecte, ci doar pentru aspecte ce țin de legalitatea desfășurării procedurii de conferire/atribuire, cu respectarea termenelor prevăzute de lege pentru anularea/revocarea acestora, precum și a condițiilor de legalitate în vigoare la momentul acordării lor. Altfel s-ar ajunge la arbitrar și la o insecuritate juridică permanentă în privința deținerii titlului de doctor.”.

În cauza de față, revizuentul A. a fost beneficiarul titlului științific de doctor în domeniul drept, acordat de către Universitatea X., conferit prin Ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. X din 15 decembrie 2003.

Din probele administrate a rezultat că revizuentul A. a dobândit calltatea de avocat al Baroului București prin decizia nr. 644 din 7 ianuarie 2005.

Temelul juridic al acordării acestui statut a fost reprezentat de art. 16 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 50/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, text potrivit căruia: „La cerere, poate fi primit în profesie, cu scutire de examen: a) titularul diplomei de doctor în drept (...)” (forma în vigoare la data de 7 ianuarie 2005).

Acest fapt este confirmat, implicit, și prin decizia nr. 1818 din 13 septembrie 2016 emisă de Baroul București, prin care s-a suspendat solicitarea unei terțe persoane de excludere din profesia de avocat a revizuentului A., până la soluționarea reclamației administrative prealabile împotriva Ordinului M.E.N.C.S. nr. X din 1 august 2016, de retragere a titlului de doctor în drept.

De asemenea, în cursul anului 2006, revizuentul A. a dobândit calltatea de conferențiar universitar în cadrul Universității Y. din București.

Dobândirea unei astfel de calități era condiționată de faptul deținerii titlului de doctor, astfel cum prevedea art. 55 alin. (2) din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic - „Pentru ocuparea funcțiilor didactice de profesor

universitar și de conferențiar universitar, candidații trebuie să dețină titlul științific de doctor în ramura de știință corespunzătoare postului sau într-o ramură înrudită.”.

Potrivit analizei efectuate de Curtea Constituțională în decizia nr. 121/2024 (paragraful 28), cu trimitere la decizia nr. 364/2022, în legătură cu intrarea actului administrativ în circuitul civil și producerea de efecte juridice, va fi incidentă o astfel de situație atunci când titlul de doctor a generat la rândul său rapoarturi juridice distincte, exemplificându-se cu situațiile în care deținerea titlului de doctor constituie o condiție pentru accederea într-o funcție, pentru dobândirea unei calități profesionale, a unui statut profesional.

Așa cum s-a arătat deja, revizuentul a devenit, ca urmare a obținerii titlului de doctor în drept în anul 2003, mai întâi avocat, apoi conferențiar universitar. Astfel de calități profesionale implică în mod necesar o repercutare a activității revizuentului asupra unor terțe persoane, fie prin serviciile de asistență și reprezentare juridică acordate, fie prin activitatea educativă a studenților. Altfel spus, calitatea de avocat presupune în mod necesar acordarea de servicii juridice în beneficiul clienților, iar activitatea de conferențiar universitar are efect asupra diplomelor de absolvire ale studenților prin participarea acestora din urmă la cursuri și obținerea notelor în cadrul examenelor organizate de facultatea de profil cu concursul aceluia cadru didactic.

În aceste condiții, respectând linia de argumentare a deciziei Curții Constituționale, Înalta Curte nu poate decât să constate că titlul de doctor acordat revizuentului A., prin Ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului (ordinul M.E.C.T.) nr. X din 15 decembrie 2003, intrase în circuitul civil și produsese efecte juridice.

Inclusiv intimatul-pârât Ministerul Educației a susținut, în prezenta cale extraordinară de atac, concluzii în sensul admisibilității cererii de revizuire și anulării ordinului litigios al ministrului nr. X/2016.

Înalta Curte mai subliniază că, potrivit art. 147 alin. (4) din Constituția României, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii. În consecință, revine Înaltei Curți de Casație și Justiție să respecte atât soluția dispusă de Curtea Constituțională a României cu privire la cadrul normativ incident procesului, cât și considerentele care o fundamentează.

De altfel, potrivit art. 16 alin. (1) din Constituția României: „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”, iar potrivit textului constituțional al art. 124 alin. (2): „Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți.”.

Altfel spus, nu pot exista nici discriminări, și nici inegalități induse prin activitatea unei instanțe judecătorești în considerarea identității persoanei implicate într-un anumit proces. Din moment ce Curtea Constituțională a României a constatat că este neconstituțională norma legislativă de la art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1/2011, prin care se conferă ministrului posibilitatea retragerii unui titlu de doctor care a intrat în circuitul civil și a produs efecte juridice, orice persoană fizică, indiferent de identitatea acesteia, poate invoca beneficiul respectivei soluții dacă poate recurge la un instrument procesual admisibil și exercitat în condițiile legii.

Spre a consolida concluzia menționată anterior, Înalta Curte arată că, prin alte decizii pronunțate anterior, instanța supremă a invalidat ca nelegale ordine ministeriale de retragere a acelor titluri de doctor care intraseră în circuitul civil și au produs efecte juridice, existând o jurisprudență constantă în acest sens.

Spre exemplificare, prin decizia nr. 3549 din 28 iunie 2023, Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, anulând ordinul de ministru, a acordat relevanță dobândirii de către o persoană a calității de asistent universitar, condiționată de obținerea titlului de doctor în domeniul respectiv.

Prin decizia nr. 4605 din 18 octombrie 2023, Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, anulând ordinul de ministru, a acordat relevanță dobândirii de către o persoană a calității de profesor universitar, deținerea titlului de doctor în domeniul respectiv fiind o cerință cuantificată în fișa de verificare a standardelor pentru ocuparea aceluia post.

De asemenea, prin decizia nr. 1879 din 3 aprilie 2024, Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, anulând ordinul de ministru, a acordat relevanță calităților de consilier de stat și director deținute de o persoană care obținuse titlul de doctor în domeniul în care funcționa, reținând conferirea unui impact reputațional, consolidarea experienței și anvergurii sale profesionale.

În concluzie, prin constatarea admisibilității cererii de revizuire, cu efectele schimbării deciziei civile nr. 3466 din 13 iulie 2020, în sensul că admite recursul, casează în parte sentința recurată și, rejudecând, admite în parte cererea de chemare în judecată, anulând Ordinul Ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. X/01.08.2016, Înalta Curte respectă jurisprudența obligatorie a Curții Constituționale și urmează jurisprudența existentă la nivelul instanței supreme.

Cauza determinării soluției de anulare a Ordinului M.E.N.C.S. nr. X/2016 constă în lipsa competenței ministrului de a fi dispus retragerea (mai exact revocarea) titlului de doctor deținut de revizuentul-recurent-reclamant, urmare a situației în care s-a confirmat de către Curtea Constituțională a României constituționalitatea art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1/2011, doar pentru ipoteza în care titlul de doctor nu intrase în circuitul civil și nu produsese efecte juridice, situație care nu se confirmă în acest proces.

Înalta Curte subliniază că motivul admiterii cererii de revizuire intervine în condițiile de strictă interpretare și aplicare a art. 509 alin. (1) pct. 11 C. proc. civ., respectiv soluția de admitere a unei excepții de neconstituționalitate de către Curtea Constituțională a României, excepție invocată în cursul procesului de către partea interesată, prin care a fost invalidat temeiul legal al emiterii actului administrativ contestat. Or, incidența unui motiv de revizuire este de natură a permite retractarea unei decizii definitive.

Înalta Curte mai subliniază că instanța judecătorească nu este investită în procesul de față cu vreo acțiune exercitată de autoritatea publică în vederea anulării Ordinului M.E.C.T. nr. X din 15 decembrie 2003, prin care a fost conferit revizuentului A. titlul de doctor în drept. În mod corespunzător, Înalta Curte de Casație și Justiție nu ar putea dispune o anulare a Ordinului M.E.C.T. nr. X/2003, deoarece se opune principiul disponibilității, esențial în procesul civil, și potrivit căruia instanța poate judeca doar în limita investiției sale. În acest sens, singura acțiune dedusă analizei în procesul de față este acțiunea prin care partea revizuentă-recurentă-reclamantă solicită anularea Ordinului M.E.N.C.S. nr. X/2016, prin care i-a fost retras titlul de doctor.

Nu în ultimul rând, Înalta Curte observă că la momentul soluționării cererii de revizuire este publicată în Monitorul Oficial al României nr. 453 din 16 mai 2024 decizia Curții Constituționale a României nr. 121/2024, în al cărei conținut este indicată decizia Curții Constituționale a României nr. 364/2022 ca motiv de revizuire, potrivit art. 509 alin. (1) pct. 11 C. proc. civ., urmare a excepției de neconstituționalitate ridicate de revizuentul A. în dosarul de față.

Cu toate acestea, Înalta Curte subliniază că motivul de revizuire invocat nu permite o retractare în tot a deciziei nr. 3466 din 13 iulie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, deoarece efectul admiterii căii extraordinare de atac privește doar ordinul litigios, nu și capătul de cerere privind legalitatea operațiunilor administrative care l-au fundamentat.

Spre acest rezultat, Înalta Curte subliniază că analiza efectuată în precedent de Curtea de Apel București în primă instanță, iar apoi de Înalta Curte de Casație și Justiție în recurs a epulzat toate capetele de cerere și toate motivele de nulitate invocate de partea reclamantă cu privire la ordin și operațiunile sale administrative premisă.

În aceste condiții, decizia Curții Constituționale nu poate reprezenta un temei pentru revizuire decât în limita normei legale cu privire la care au fost constatate viciile de constituționalitate, anume art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1/2011.

După cum a arătat Curtea Constituțională în decizia nr. 121/2024, cu referire și la decizia nr. 364/2022, o reapreciere axiologică a tezei de doctorat și infirmarea titlului de doctor pe considerente străine principiului legalității creează un veritabil risc la adresa securității juridice; astfel, după cum nici instanța judecătorească nu are competența de a statua cu privire la fondul științific al tezei de doctorat elaborate, nici autoritatea emitentă nu are competența de a reaprecia fondul științific al acesteia, ci anularea sau revocarea, după caz, a titlului de doctor/diplomei de doctor nu poate fi realizată pentru aceste aspecte, ci doar pentru aspecte ce țin de legalitatea desfășurării procedurii de conferire/atribuire.

În situația în care premisa esențială a activității entităților care au sesizat ministrul a constituit-o identificarea plagiatului, Înalta Curte reține că înțelesul acestei din urmă noțiuni în limba română presupune, în cazul unei opere științifice, însușirea (integrală sau parțială) a acesteia de la altcineva și prezentarea sa drept creație personală.

În epocă, era în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 37/1999, care la art. 22 prevedea că: „Teza de doctorat trebuie să conțină elemente de originalitate specifice domeniului abordat, precum și modalități de validare științifică a acestora (...)”.

Din punct de vedere semantic, originalitatea desemnează însușirea de a fi original, respectiv, în domeniul ideilor, teoriilor, operelor, însușirea de a fi propriu unei persoane sau unui autor, de a fi prezentat în formă primară, necopiat.

Un aspect de legalitate al procedurii de conferire/atribuire a titlului de doctor este acela referitor la obligația instituită de norma juridică din art. 22 al H.G. nr. 37/1999 ca teza de doctorat să conțină elemente de originalitate.

O evaluare sub aspectul măsurii în care o teză de doctorat conține elemente de originalitate nu presupune o reapreciere axiologică a acesteia ori o apreciere a fondului său științific, ci o verificare a îndeplinirii unei condiții de legalitate pentru acordarea/conferirea titlului de doctor, respectiv inexistența unei însușiri integrale sau parțiale a operei științifice a unei terțe persoane și prezentarea sa drept o creație personală a doctorandului respectiv.

În discuție fiind așadar analiza unei condiții de legalitate pentru acordarea/conferirea titlului de doctor, aceasta nu se subsumează considerentelor deciziilor Curții Constituționale nr. 121/2024 și nr. 364/2022 și, în consecință, deciziile respective nu pot constitui premisa incidenței motivului de revizuire prevăzut de art. 509 alin. (1) pct. 11 C. proc. civ., în ceea ce privește soluția dată, prin decizia nr. 3466 din 13 iulie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, în calea de atac, sub aspectul respingerii prin sentința civilă nr. 363 din 7 februarie 2017 a Curții de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, capătului de cerere privind constatarea nelegalității operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii Ordinului ministrului nr. X/01.08.2016, anume că teza de doctorat nu respectă standardele de etică a cercetării științifice.

Astfel, sub aspectul capătului de cerere, formulat potrivit art. 18 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, în constatarea nelegalității operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii Ordinului ministrului nr. X/01.08.2016, soluția din decizia nr. 3466 din 13 iulie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal se bucură în continuare de autoritate de lucru judecat, cererea de revizuire nefiind admisibilă în acest sens.

Totodată, decizia nr. 3466/2020 supusă revizuirii, care confirmă prin respingerea recursului sentința primei instanțe în sensul respingerii capătului de cerere în constatarea nelegalității operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii Ordinului ministrului nr. X/01.08.2016, păstrează, în această limită, efectele specifice unei hotărâri judecătorești, anume autoritate de lucru judecat, forță probantă, obligativitate și opozabilitate.

Față de cele arătate în precedent, reținând că Ordinul nr. X/2003 de conferire a titlului de doctor în beneficiul revizuentului-recurent-reclamant intrase în circuitul civil și produsese efecte juridice; că este aplicabilă decizia nr. 121/2024, în referire și la decizie nr. 364/2022, ambele pronunțate de Curtea Constituțională a României, în sensul că art. 170 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1/2011 nu putea constitui temeiul legal pentru competența ministrului de retragere a titlului respectiv de doctor; fiind incident motivul de revizuire prevăzut de art. 509 alin. (1) pct. 11 C. proc. civ., Înalta Curte va admite cererea de revizuire formulată de revizuentul A., va schimba decizia civilă nr. 3466 din 13 iulie 2020, în sensul că va admite recursul declarat de recurentul-reclamant împotriva sentinței civile nr. 363 din 7 februarie 2017 a Curții de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, pe care o va casa în parte, și, rejudecând, va admite în parte cererea de chemare în judecată, anulând Ordinul Ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. X/01.08.2016, cu menținerea în rest a sentinței recurate.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

ÎN NUMELE LEGII

D E C I D E :

Admite cererea de revizuire formulată de revizuentul A. împotriva deciziei civile nr. 3466 din 13 iulie 2020, pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, în dosarul nr. x/2/2016.

Schimbă decizia civilă nr. 3466 din 13 iulie 2020, în sensul că:

Admite recursul declarat de recurentul-reclamant A. împotriva sentinței civile nr. 363 din 7 februarie 2017 a Curții de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Casează în parte sentința recurată, și, rejudecând:

Admite în parte cererea de chemare în judecată.

Anulează Ordinul Ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. X/01.08.2016.

Menține în rest sentința recurată.

Definitivă.

Pronunțată astăzi, 18 septembrie 2024, prin punerea soluției la dispoziția părților prin intermediul grefei instanței.

3/15/25, 8:13 AM

CCR WebMail — Print Email

Contestatie Decizia BEC 24D/2025

From: [REDACTED]
To: "registratura.jurisdictionala@ccr.ro" <registratura.jurisdictionala@ccr.ro>

Fri, [REDACTED]

Attachments: Binder1.pdf (4 MB)

Rog confirmati primirea!

Semnat digital de [REDACTED]

2

[The remainder of the page is blank with some minor scanning artifacts.]